

TRANSILVANIA.

Foi'a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia este câte 2 cóle pe luna si costa 3 florini val. austr., pentru cei ce nu sunt membrii asociatiunei.

Pentru strainatate 9 franci (lei noi) cu porto postei.

Abonamentul se face numai pe câte 1 anu intregu.

Se abonédia la Comitétulu Asociatiunei in Sibiu, séu prin posta séu prin domnii colectori.

Sumariu: Reuniunea femeilor române din Sibiu. — Necrologulu reposatului Marinu Michaiescu profesoru la scól'a centrala de fete in Bucuresci. — Academi'a româna Raportulu dlui secretariu generalu D. A. Sturdz'a asupra lucrarilor sesiunei generale din 1887. — Pericope scurte din opulu istoricu titlatu: Luptele Româniloru in resbelulu din 1877. De T. C. Vacarescu, colonelu in rezerv'a armatei. — Higien'a perului. — Procese verbale alu comitetului asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului român, luate in siedintiele dela 8 si 11 Aprilie. — Imnu si Oda dedicata Présantiei Sale Parintelui Episcopu alu Caransebesiului Ioanu Popasu la iubileulu seu sacerdotalu de 50 ani, 9 Martie 1887. De Zacharia Boiu jun. (Musica de G. Dim'a). — Scól'a superióra de fetitie din Sibiu, colecte. (Continuare din Nr. 5—6.)

Reuniunea femeilor române din Sibiu.

In Nr. 9 alu acestui organu alu Asociatiunei nóstre de literatura si cultura deteramu lectoriloru unele informatiuni despre inceputurile Reuniunei femeilor române din Brasiovu inainte de acésta cu 36 de ani, alaturându si câteva rezultate ale colectelor la fondulu acela in primul periodu alu existentiei sale. Cu acea ocaziune si mai inainte in Nrii 1—2, unde amu analisatu inaltele scopuri ale internatului si scólei superióre de fete, care s'au infintiatu de càtra Asociatiunea transilvana, reflectaramu pe scurtu si la reuniunile de femei române infintiate mai târziu in alte localitati cu scopulu sacru de a inaltia femei'a româna la gradulu si conditiunea, pe care s'ar fi convenitu se stea totdeauna in tóte vécurile si pe care trebuie se o càstige cu orice sacrificiu din partea natiunei, chiaru in interesulu existentiei si alu fericirii acesteia.

In dilele acestea on. Comitétu alu Reuniunei femeilor române din Sibiu ne facu si noue onóra de a ne transmite in patru fasciclii actele sale tiparite, si anume pe lângã statutele sale aprobate in 4 Maiu 1881, colectiunea de acte incepèndu dela urdirea ei prin o adunare compusa din 18 femei maritate si 6 domnisióre, tñuta in 7 Noemvre 1880, adeca: Istoriculu, constituirea si rapórtele acestei reuniuni pe anii 1880 pâna la 1885. Unu altu raportu despre adunarea sa generala din 18/30 Octobre 1885; una alta brosiura cuprinde actele dela dóue adunari generali din 1886 si ale celei din 22 Februariu 1887.

Cu ce inceputuri mici s'au càstigatu numai in 6 ani rezultate atátu de frumóse provocate din initiativ'a unui numeru de femei atáta de modestu! Ne place a crede, cà comitetulu Reuniunei din Sibiu nu si-a pregetatu a trimite câte o pareche de exemplarie din aceste acte ale sale la tóte celelalte reuniuni de femei

române din alte localitati cu scopu de a intreține si nutri între sine o comuniune in spiritulu Christianismului primitivu supusu la góne multiple. Agape, Agape búnele nóstre femei! Preotii vostrii de ambele confesiuni se ve spuna la tóta ocaziunea, ce a fostu si ce a insemnatu odinióra Agape si ce trebuie se fia ea astadi pentru dvóstra cá si pentru barbatii si fiii dvóstra.

Se pare inse cà Reuniunea femeilor române nici decum nu este indestulata cu rezultatele de pâna acur ale activitatiei sale; ea semena a fi prea decisa a in-dieci averea scólei sale, prin acésta a smulge sute de fetisióre din bratia straine si crescere straina capabila de a desface in atomi elementulu nostru nationale; totodata a demustra din nou, ce póte face vointi'a tare si petrunderea de marimea scopului. Unu apellu alaturatu la susu citatele acte ne spune restulu; de acésta lu si reproducemu acilea cu tóta placerea. Acela dice:

„Factorii principali ai progresului unui poporu sunt educatiunea si instructiunea.

„De cându spiritulu timpului a mai usioratu si sórtea poporului român din Austro-Ungari'a, acesta se afla in progresu continuu.

„Cu privire la factorii amintiti inse, trebuie se constatam, cà acelu progresu este prea unilateralu, càci din institutiunile de cultura câte s'au creatu pâna acum la români, aprópe totulu este menitu pentru seculu barbatescu, si prea puçinu s'au facutu pentru crescerea si instruirea femeii române.

„Pentru de a implini încátva lipsele in asta privintia s'au constituitu in anulu 1881 „Reuniunea femeilor române din Sibiu“, cu scopulu a infintia o scóla româna de fete.

„Au fostu o viua multiamire pentru initiatorii acestei Reuniuni, vedèndu cum opiniunea publica româna o considera ca pe un'a, carea nisuesce spre celu mai sfântu

scopu alu educatiunei nóstre nationale si respunde la cea mai simtita trebuintia a poporului nostru.

„Amu fost fericite a vedea acésta opiniune tradusa in fapta prin viulu resunetu ce a aflatu primulu nostru apelu din Octombro 1881 si prin spriginulu materialu si moralu ce ni s'a datu din tóte partile locuite de romàni.

„O asemenea incuragiare nu putea se nu'si aiba in curèndu rezultatele sale manóse.

„In anulu 1883 deja au fostu Reuniunea in placuta positiune de a'si deschide scóla, carea cu anulu scolasticu 1885 avea 6 clase.

„Erá deci ajunsu in càtva scopulu Reuniunei.

„Nu erá inse implinita lips'a: cà si copilele romàne din parti mai indepartate se-si póta primi cresterea in scól'a acésta, càci internatulu in care acestea se póta fi adapostite nu esistá, — nici nu putea Reuniunea infintia inca si acele clase superióre, in cari crescerea scolara a eleveloru se-si afle inchieiera completa.

„Associatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romànu“ cá totdeuna fiindu in frunte càndu e vorb'a de „cultur'a poporului romànu“ au cunoscutu impetuositatea acestoru lipse, si cá unu asiediamentu alu tuturoru romàniloru au creatu aceea ce era de trebuintia pentru toti romàni.

„Din tómn'a anului 1886 e infintiata scól'a civila de fete a „Associatiunei“ si in pomposulu palatu alu acestei scóle e deschisu internatulu ei intocmitu in tóte dupa recerintiele pedagogice si igienice, astfelu càtu cu bucurie ne potemu si noi romàni lauda, cà avemu o scóla superióra completa pentru crescerea fetiteloru nóstre, in care educatiunea loru se face in dulcea nóstra limba si in spiritu romànescu.

„Acestu institutu alu Associatiunei sta in legatura organica cu scól'a reuniunei.

„Elu formédia in clasele sale scól'a civila, ale carei base sunt clasele scólei elementare ale reuniunei nóstre, fiindu astfelu ambele la oalta unu organismu completu.

„Pàna càndu inse Associatiunea prin institutul se u creatu unu ce, carele o indreptatiesce se reclame spriginulu celu mai caldurosu alu totalitatii romàniloru, Reuniunea nóstra a carei scóla dupa cum e lucru firescu, o frecuentédia mai alesu copilele romàniloru din Sibiu si giuru, este avisata in lini'a prima la spriginulu acestora.

„Una inse ca si cealalta trebue se fie intretinute, desvoltate si viitoriulu loru asigurat.

„Acésta pentru fie-care romànu cu inima romànesca sta preste ori si ce indoiala.

„Càtu pentru scól'a reuniunei, acésta primesce mijlócele pentru intretinerea sa dela membrii reuniunei.

„Ea deci e datóre a ingrigi cá numerulu acestora se fie càtu de mare, asiguràndu-si astfelu pe lâng'a ajutoriulu materialu care resulta din inmultirea membriloru, totodata si insemnatulu spriginu moralu, carele totdeauna, decàte-ori se insotiescu multi spre realisarea unei idei

spre ajungerea aceluasi scopu, garantéza invingerea si infruntarea tuturoru greutatiloru.

„Precumu am aretatu inse, reuniunea adi intru impregiurarile de fatia e avisata in lini'a prima la romàni din Sibiu si giuru.

„Càtra acestia deci 'si ridica graiulu seu, rogàndu'i ca cu totii se'si implinésca o sfànta datorintia romànesca.

„Si Domniei Vóstre ve adresamu acésta rogare.

„Ve alaturamu unu esemplariu alu statuteloru Reuniunei nóstre; rapórtele despre activitatea ei — din cari veti vedea, cà aceea n'au fostu séca, si cà concursulu ce vi-l ceremu, 'l ceremu pentru o institutiune viua si sanatósá, — si apoi ve mai trimitemu si o declaratiune, rogàndu-ve ca introducèndu in ea in sensulu §. 3 din statute calitatea de membru carea o doriti si subsemnàndu-o, càtu mai curèndu se ni-o inapoiati, facèndu-ne astfelu onórea de a intra intre membrii reuniunei nostre.

„Timpurile sunt grele, si recerintiele spre a ne sustinea ca poporu de cultura crescu in proportiune cu vitrigitatea timpuriloru.

„Si fiindca timpurile sunt grele si noi avisati la poterile proprii, contamu cu sigurantia la spriginulu ce vi 'lu ceremu pentru unu scopu sfàntu si maretu, càndu ve rogamu se contribuiti la educatiunea femeii romàne.

Din siedinti'a comitetului reuniunei femeiloru romàne din Sibiu tinuta in 9 Ianuariu 1887.

Maria Cosm'a,
presidenta.

Valeriu Bolog'a,
secretariu.

Necrologulu reposatului Marinu Michaiescu profesoru la scól'a centrala de fete in Bucuresti*).

Discursulu rostitu de d. profesoru I. M. Riureanu.

Fratiloru si iubiti concetateni!

In presenti'a corpului neinsufletitu alu acelu ce a fostu Marinu Michaiescu, scumpu amicu alu multora dintre noi, si cetatianu stimatu de toti càti l'au cunoscutu, nu me potu opri de a cugetá la veridicele cuvinte ale psalmistului: „Omulu, cá earb'a, dilele lui, cá flórea câmpului, asia va inflóri“. Omulu este ca frundi'a, pe care vèntulu tómnai o smulge de pe tulpin'a ei mai înainte sau dupa ce 'si-a indeplinitu misiunea. Omulu fisticu se asèmena cu flórea, care astadi face ornamentulu naturei, ear màne devine prada vermiloru. Remàne inse ceva: remàne omulu moralu, memori'a si faptele lui, càndu a fostu bunu in totu intielesulu nobilu alu cuvèntului. Asupra loru timpulu, care distruge totulu in cale'i,

*) Reproducemu aici acestu necrologu alu unui profesoru, ale carui merite se cuvènia se fie cunoscute natiunei intregi. Amiculu seu dn. I. M. Riurénu, le-a relevatu si descrisu cu caldura sufletésca.
Red.

nu are nici o putere, daca omulu fizicu, unitu cu celu intelectualu, a sciutu a deveni superioru prin fapte folositoare siesi, familiei, tieriei, omenirei in genere.

Marinu Michaiescu, a fostu unulu dintre „puçinii alesi din multi chie mati“, care a sciutu se realizeze acestu nobilu idealu. Prin munca, prin inteligintia, prin inim'a sa, dara mai alesu prin esemplara'i conduita in societate, prin modestia, prin simtiemintele'i oneste si romànesci a sciutu sè se face respectatu si iubitu, adeca se'si prelungesca existintia si dupa mórte, lasàndu contipuraneloru amintiri drage, posteritatii esemple frumóse.

Marinu Michaiescu, s'a nascutu pe la anul 1825, in clasica Oltenie. Tatalu seu, preotu in comun'a Ghizdavesci din judetiulu Romanatiloru — comuna de mosneni si mosnénu elu insusi, — servia altarului si 'si cultivá pamèntulu remasu dela strabuni. In urm'a unui procesu nedreptu, intentatu de unu puternicu alu epoci, mosnenii perdura mosia, dupa multe si indelungate judecati. Atunci betràntulu, remasu fàra mijlóce, 'lu trimise in resiedintia vechiloru Bani, unde 'lu adapostì pe lângã o ruda. In Craiova, junele Marinu 'si fàcù studiile, absolvindu cu succesu clasele gimnasiale.

Iubitoru de invetiatura, pe care n'o putea continuá din caus'a neaverii, incepù a preda lectiuni particulare. Cu modulu acesta, agonisindu o mica suma de bani, la 1852 venì in Bucuresci, unde dupa unu anu de preparatiune, 'si reincepù si urmà studiile cu ardóre si devotamentu până la completarea loru in colegiulu Sf. Sava. Atunci Eforia scóleloru, dupa recomandarea buniloru lui profesori Zalomit si Laurianu, de nestersa amintire, 'i incredintia postulu de sub.directorulu sau custode alu bibliotecei nationale, unde 'si putù realiza si mai multu dorintia de studiu, prin citire si meditare.

La 25 Octombrie 1860, fu numitu profesoru suplimente la gimnasiulu Sf. Sava, pe atunci una din cele mai dificile catedre; ear la 7 Septembrie 1864, profesoru titularu de istorie si geografie la scól'a centrala de fete, unde a functionatu până in momentul cându mórtea 'i-a intreruptu cariera.

Marinu Michaiescu, cumpatatu, economu, laboriosu, probu, fu unu modelu de virtute sociala. Consciintiosu, devotatu datoriei, iubitoriu alu némului seu până la fanatismu, elu fu unu adeveratu sacerdote alu invetiamentulu si, dupa puterea si in sfer'a sa, unu infocatu apertoriu alu nationalitatii.

Fàra pretensiuni de eruditune, fàra sè se credea dotatu cu niscari-va talente, elu a produsu relativu mai multu decâtu aceia cari atragu atentiunea prin cunoscintie superficiale, cari nu lasa posteritatii nimicu de urmatu si de admiratu: nici unu invetiamentu, nici o cugetare, nici o proba de labóre si de virtute, nici o urma de implinirea datoriei si inaltei chie mari a omului in acèsta vietia.

Marinu Michaiescu lasa junimii studiose mai multe carti didactice, elaborate in órele'i de repausu; càci munc'a, care pentru otiosi este o pedépsa, pentru elu constituia

o conditiune esentiala a vietiei intelectuale si morale. Geografia'i fizica si politica, manualulu seu de Istoria Universalã (antica, media si moderna), pentru usulu scóleloru secundare, publicate in câte 5 si 7 editiuni, sunt copii lui intelectuali, ce'i voru purta numele in lips'a filor corporali, de care natur'a parcimoniósa nu'i facuse parte. Copii lui mai sunt si tinerimea studioasa de ambele-sexe, careia 'i lasa, pe lângã bogatia'i intelectuala, si mic'a avere materiala, agonisita de dènsulu impreuna cu scump'a si neconsolabil'a lui soçie, prin escesu de munca, de economie si de multe ori prin privatiuni, pe care puçini contimpurani le-aru putea suferi.

Si spre ce tóte acestea? Pentru ca se póta realiza câteve fapte nationale, cari si dupa mórte se savésca patriei iubite. Da, din fericire se mai gasescu inca muritori de cei nemuritori, cari se lipsescu pe dènsii de ori-ce placere si adesea de multe lucruri strictu necesarie, spre a transmite urmasiloru fapte folositoare, care se le dea ecsemplulu celu bunu, devenitu astadi atâtu de raru. Marinu Michaiescu a probatu cu prisosu, ca a fostu unulu dintre cei ce facu a se renasce intre noi — intr'unu seculu asia de materialistu — virtutea strabuna de sublima abnegatiune.

Si cu ce s'a dusu in mormentu acestu preotu alu invetiamentulu, acestu martiru alu datoriei, acestu barbatu demnu de alte timpuri, micu prin positiunea'i sociala, mare prin cualitatile sufletului, umilu prin aspectu si purtare, sublimu prin inima si prin ecsemple? S'a dusu cu singur'a mângaiere, ca a sciutu se'si implinesca datorii'a in vietia si dupa mórte cu singura consolare ca a fostu si a remasu bunu romànu si bunu crestinu câtu a traitu, cà romànesci fapte a intocmitu prin testamentulu care va vorbi in locu'i, dupa trecerea lui in alta vietia.

Nu mai amintescu aci despre semnele onoratóre ce i s'au conferitu, de càtre cei ce au datoriu se resplàtescã virtutea; potù afirma inse ca i s'au adusu cele mai sincere multumiri in 30 de ani de serviciu. In decursulu acestui timpu, atâtu Suveranul câtu si ministrii instructiunii publice, ca regretatulu Cretiescu, dnii Cretiescu, Chitiu, Urechia si altii, l'au felicitatu de metod'a intrebuintiata si de staruintia ce punea in predarea lectiuniloru. Si pentru Marinu Michaiescu, asemenea marturiri facute in ocaziuni solemne, si dupa care nu umblase, erau de ajunsu. A nu fi nedreptatitu si persecutat, eata totu ce cere muncitorulu asiduu; pacea sufletului, care inlesnesce labórea, si cursulu linu alu unei vietie oferite publicului, eata aspiratiunile lui.

Ca dorintie, in tóta vietia elu n'a avutu decâtu una singura, dorintia mare, nestinsa: fericirea tieriei sale prin invetiatura, prin labóre, prin virtute.

Se'lu imitamu cu totii, se'lu imite mai alesu junimea ca pe unu adeveratu omu de caracteru — asi putea dice anticu — care, nascutu in obscuritatea unui umilu satu, a fostu capabilu se devina o stea luminósa. Fàra avere, elu 'si-a pututu agonisi unu tesauru — modestu, dar neperitoriu — consacratu pentru sustinerea religiunei si pentru luminarea tinerimei.

Si acum, dându ultim'a sarutare barbatului alu carui sufletu a sburatu in ceruri, se'i aducemu meritatulu omagiu de a-i pastra memori'a, de a-i imita patriotismulu, constanti'a amicitiei, si tari'a vointiei de a fi binecuvântatu dupa mörte, precum fusese si in viétia.

Academi'a romàna.

Raportulu dlui secretariu generalu D. A. Sturdz'a asupra lucrariloru sesiunei generale din 1887.

Domniloru colegi!

Inainte de deschiderea actualei sesiuni generale, cu o deosebita placere viu a-mi indeplini una din indatorile ce mi se impune de statutele academiei. Voiu reaminti in scurtu lucrarile si discutiunile cu cari au fostu ocupate cele 26 siedintie ale sesiunii generale, care se inchide astadi.

I.

Cinci din aceste siedintie au fostu destinate lecturiloru publice, si amu constatu cu totii cu o mare bucurie, ca lucrarile academiei sunt urmarite de cetatieni cu unu interesu din ce in ce mai viu. In aceste siedintie s'au cetitu 13 diferite lucrari, dintre cari voiu reaminti mai întâiu discursulu de receptiune alu domnului G. Cobâlcescu asupra petrolului si respunsulu d-lui Dr. Brândza asupra activitatii si zelului neobositulu nostru geologu.

D. Hasideu a facutu o dare de séma fórte interesanta asupra monumentalei sale lucrari despre limb'a romàna, care realiséza ide'a marétia a Augustulu nostru presiedinte de onóre si protectoru. Ca noue specimene din marea sa lucrare, d. Hasideu ni-a cetitu articolii despre verbulu *am* si despre substantivulu *anu*.

D. Odobescu ni-a espusu intr'o interesanta dare de séma modulu in care dsa lucréza la studiulu fundamentalu alu celui mai insemnatu tesauru anticu descoperitu in tierile nóstre, alu tesaurulu dela Petrósá.

D. G. Baritiu a datu relatiuni despre espositiunea istorica din Buda-Pesta din anulu trecut si despre esplorarile archeologice, cari se facu la cetatea antica Aquincum lângá Buda.

D. Papadopolu Calimach a prezentatu unu studiu asupra activitatiei politice a generalulu Kisselef in tierile romàne; ér P. S. Sa Episcopulu Melchisedecu a cetitu unu memoriu despre metropolitulu Filaretu alu Ungro-Vlachiei si despre activitatea lui literara.

D. Gr. Stefanescu a facutu o espunere asupra lucrariloru sectiunei a treia a congresulu geologicu internationalu.

D. Bacaloglu a cititu unu memoriu asupra paratonereloru si parintele Marianu a facutu interesante comunicari istorice asupra bisericei Parhauti din Bucovin'a.

Dupa decisiunile luate de dv., tóte aceste lecturi se voru publica in Anale dimpreuna cu alte memorii si comunicari, cari au fost citite numai in sectiuni.

II.

In 4 siedintie v'ati ocupatu de cestiunea premiulu Alecsandru Ioanu Cuza. Dupa indelungate discutiuni ati hotarfitu de pe o parte de a se asigura unu premiu insemnatu pentru pretiuit'a lucrare asupra celei mai obscure si mai importante

epoce din istori'a nóstra nationala, a epoci dela Aureliànu si pâna la fundarea Principatelor; ér pe de alta parte a se inlesni participarea ulterióra la premiile acestui fondu si sectiuniloru scientifice si literare, conformu dispositiunei cuprinsa in art. 94 alu regulamentulu nostru generalu. Pentru ajungerea acestui indoitu scopu a fostu necesariu a se modifica acelu articolu, dându-se o forma mai precisa, indicându-se modulu de aplicare alu principiulu stabilitu la 1879.

III.

Fondulu, lasatu Academiei de repausatulu G. San-Marinu spre a da din venitululu lui premii cu numele seu, nu avuse inca o destinatiune bine determinata.

In urm'a discutiuniloru ce s'au facutu in doue siedintie asupra acestei cestiuni, dv. ati hotarfitu ca premiile din acestu fondu sè se dea pentru lucrari privitóre la economi'a nationala, pentru ca astfelu sè se ajute desvoltarea acelu ramuri de activitate, de cari s'a ocupatu generosulu donatoru.

Ati decisu ca premiulu se fie trienalu in suma de 1,500 lei si pentru întâiulu terminu 1891 s'a pusu la concursu snbiectulu: „Consideratiuni asupra comerciulu Romàniei cu tierile straine, atátu la Orientu, câtu si la Occidentu, incependu cu secolulu XVI. pâna la anulu 1860.“

IV.

Spre a areta recunoscinti'a nóstra càtra repausatulu doctoru G. Obedenariu, care a lasatu Academiei intréga averea sa, ati decisu a publica lucrarea lui privitóre la dialectulu macedo-romànu, lucrare formata de numerose tecste in acelu dialectu insoçitu cu traducere francesá si romàna. Acésta publicare va rememora tuturoru numele doctorulu Obedenariu, care a aratatu unu asia de mare interesu pentru Academi'a nóstra, si va face unu serviciu insemnatu studieleru filologice asupra limbei romàne in generalu si asupra dialectulu macedonénu in specialu.

V.

O cestiune, care in repetite rânduri a preocupatu pe mai multi dintre noi, este pastrarea Academiei pe bazele cari s'au datu la 1879, cându prin o lege speciala ea a fostu declarata ca institutu nationalu.

In sesiunea actuala, agitându-se cestiunea de a se uni Academi'a cu societatea Ateneulu romànu, d-vóstra ati hotarfitu prin unu votu solemn „ca Academi'a spriginita pe legea din 29 Martie 1879, care o recunósce ca institutu nationalu, declara ca ea nu póte se fie intrunita séu confundata cu o alta institutiune literara séu sciintifica“.

Astfelu ati afirmatu, ca Academi'a trebuie se remàna cea mai inalta institutiune de cultura si de sciintia.

VI.

Inca in sesiunea trecuta d. Cobâlcescu a atrasu atentiunea Academiei asupr'a localitatiei dela Cucuteni, o statiune fórte bogata in antichitati de diferite feluri si prin deosebite epoce; in anulu trecut s'a numitu o comisiune spre a studia acea localitate, dar nu a fostu cu putintia a i se pune la dispositiune mijlócele necesare spre acestu scopu. In actual'a sesiune ati dispusu sè se acórde comisiunii insarcinate cu acele esplorari mijlócele necesarie spre a se face la Cucuteni cercetari sistematice.

VII.

Presedintele nostru actualu, dlu. Cogalnicénu, a adusu în discutie propunerea de a se întreprinde la guvernul nostru spre a întreprinde reconstruirea în București a cunoscutului monumentu dela Adamu Clissi, monumentu învelitu cu basereliefuri, din cari o parte sunt aduse în museulu nationalu. Considerându dificultatile mari cu cari aru fi împreunata acésta reconstruire, pentru-că form'a și decoratiunea monumentului nu sunt încă pe deplin cunoscute, dvóstra ati exprimat dorint'ă, că petrele sculptate din acestu monumentu se continue a fi transportate în museulu nationalu, unde se voru studia de archeologi, lasându-se că propunerea dlui Cogalnicénu să se țină în desbatere mai târziu.

VIII.

Academi'a a acordatu în acésta sesiune patru premii în suma de lei 15,500.

Premiulu asociatiunii Craiovene pentru înaintarea învățământului publicu de 1,600 lei, destinatu celei mai bune carti didactice publicate în anii 1883—1886 a fostu acordatu dlui doctoru C. C. Codrescu pentru scrierile sale Compendiu de Higienea și Manualu de Medicina Populara, cari singure au fostu prezentate la concursulu acestui premiu și cari au fostu cu caldura recomandate la premiere de unanimitatea comisiunii însărcinate cu studiarea lor.

Premiulu Naturelu Herescu de 4,000 lei a fostu acordatu dlui I. I. Rose'a pentru scrierile sale dramatice Fat'a dela Cozia și Lapusnénu.

Premiulu Lazaru de 5,000 lei pusu la concursu pentru cea mai buna lucrare asupra subiectului Flor'a descriptiva a unui județiu din Români'a, după alegerea concurențului, a fostu acordatu autorului lucrării prezentate cu titlulu Flórea Dobrogei. Deschidându-se pliculu cu numele autorului s'a constatat că acésta lucrare este datorita învățatului botanistu, colegului nostru, Dr. Brandza.

Premiulu Eliade Radulescu de 5000 lei a fostu datu dlui T. Vacarescu pentru scrierea sa Luptele Românilor în resbelulu din 1877—1878, publicatiune meritoria atâtă că epoca literara, câtă și că scriere istorica. Academi'a a vediatu cu fericire în acésta carte o espunere clara și temeinica a acelor fapte nationale, căci au întemeiatu regatul României și au ridicatu susu prestigiulu numelui românesc.

Mai puțină norocósa a fostu Academi'a cu traductiunile din Cicerone, cari s'au prezentatu la concursu. Raportulu dlui colegu Quintescu asupra acestor traduceri a aratat nesuficient'ă lor, din care cauza ele nu au pututu fi premiate.

Pentru studiarea publicatiunilor și a manuscriselor ce se voru presenta la concursulu anului viitoriu, ati alesu comisiunile prevădute de regulamentu.

XI.

Comisiuni speciale au fost însărcinate de dvóstra cu cercetarea lucrărilor executate de delegatiune în decursulu anului încetat, precumu și cu examinarea operatiunilor cassei. Din rapórtel acelor comisiuni dvóstra ati luat cunoscutia despre modul cum a fostu administrata Academi'a în anul trecut și ati datu aprobarea și deslegarea dvóstra asupra acéstei administrari.

Comisiunea permanenta a bibliotecii ve prezentă relatiunea sa asupra creșterii și bune pastrari a colecțiilor științifice ale Academiei. Dvóstra ati datu aprobarea lucrărilor bibliotecii.

X.

Prin încetarea din viață a colegului nostru, G. M. Fontaninu, s'a facutu unu locu vacantu în secțiunea literara. În acésta sesiune procedendu-se la alegerea unui nou membru și secțiunea literara prezentându 2 candidati cu paritate de voturi, dvóstra, în conformitate cu art. 24 din Statute, ati decisu a amâna alegerea până la sesiunea viitoare.

Ati alesu membru onorariu pe d. H. Bailon, unu dintre cei mai ilustrii botanisti de astadi.

După propunerea secțiunii istorice ati alesu de membru corespondentulu la acea secțiune pe d. Ioanu Kalendaru, pentru studiile și scrierile sale asupra dreptului român.

La secțiunea literara ati alesu de membrii corespondenti pe dn. arhitectu A. Lecompte du Nouy, pentru însemnatele sale lucrări artistice, pe d. profesorulu I. Bianu, pentru lucrările sale filologice, pe dn. St. Vêrgolici, pentru studiile sale literare, pe dn. Teodoru Burada, pentru publicatiunile sale de literatura populara și de musica, și pe d. A. Naum, pentru scrierile sale literare.

XI.

Pentru executarea lucrărilor hotărâte în acésta sesiune și pentru conducerea activității Academiei în anul viitoriu, ati alesu de presedinte pe venerabilulu nostru colegu M. Cogalnicénu și de vice-presedinti pe dnii colegi Hasideu, Baritiu, și Fălcoianu.

Sesiunea generala pe care o închidemu astadi, a fost, precumu se vede din acésta repede relatiune, ocupata cu numeroșe și variate cestiuni științifice și administrative. Daru pe lângă lucrările noastre comune, secțiunile s'au ocupat de lucrările speciale, cari se țin de domeniulu activității lor și în specialu secțiunea istorica a dezvoltat în timpul acéstei o activitate, care merita a fi recunoscuta.

Pericope scurte din opulu istoricu intitulatu: Luptele Românilor în resbelulu din 1877.

De T. C. Vacarescu, colonelu în reserva armatei.

Doce volume. București 1887.

Acestu opu istoricu așteptatu de către foarte multi lectori cu mare dor, au aparut după aproape diece ani în urmă evenimentelor pe care le descrie, adică după ce acelea s'au coptu cum se dice și patimile s'au mai stăpânit. Opu datu în concursu la unu premiu academicu, după examinare minuțioasă fu premiatu cu voturi aproape unanime și i se adjudecă unulu din cele două premii ale statului, adică 5000 lei noi (doce mii florini v. a.) Referențele și criticulu cartii fu unu generalu, care că membrulu statului maioru luase pe atunci parte activa în operatiunile belice, cunoșce prin urmăre din propri'a experiență totu decursulu evenimentelor și pe cele scrise de altulu, le pôte controla de aproape.

În vol. I sau partea prima autorul face excursiune repede presté luptele anteriore dintre turci cu Muntenegrii în nexu cu revoltele din Bosni'a, Hertiegovin'a si o parte a Bulgariei, dupa care a urmatu resboiulu cu Serbi'a. Mai departe se descriu mesurile preparative ale Rusiei, fatia cu acestea incercarile României de a remâne neutrăla fără că se fia ajutata întru nimicu* de către vreunu cabinetu europénu. În același timp trufi'a respingătoare a marelui duce Nicolae comandante supremu alu armatei rusesci, éra de alta parte necalificabil'a purtare totu asia de trufasia si totodata barbara a comandantiloru turcesci la Dunare, pe unde turcii treceau în Români'a spré a omori, arde si devasta totu ce cadea în mânilor. Acelea atrocitati turcesci irritandu foarte pe români au fostu un'a din cauzele principale cari decisera pe guvernulu Romaniei că se inchiaie conventiunea cu Rusi'a în Aprile, se si trimita o parte din óstea tierai la Dunare. Pâna în Augustu 1877 lovirile Românilor cu turcii se intemplau numai la Dunare. Dupace marele duce Nicolae vediendu'si câteva generali batuti cumplitu de către turci chiamà pe Domnulu României că se'i mérga cu óstea sa în ajutoriu sub orice conditiumi va voi se puna acesta, guvernulu României si comand'a suprema decisera a trece Dunarea.

De aci încolo se incepe actiunea cea mare si în veci memorabila, care este descrisa asia, încatu se nu poti pune cartea din mâna pâna ce nu o vei fi cetitu intréga. Se prea întielege inse, că se presupunu si la lectoru óresi-care cunoscintie din art'a militara, precum si o charta prea buna, pe care se o aiba de inaintea sa.

Precum la alte armate, asia si la armat'a României statulu maioru are se compuna istori'a evenimentelor; dara statulu maioru nu e chiamatu si nu'i convine se amestece în operatulu sau negociatiuni sau intrige diplomatice, combinatiuni politice si foarte raru desvelirea unor conflicte dintre comandanti, ci elu are se descrie tóte din punctu de vedere curatu militariu. Unui particulariu, de si membru alu armatei, dara în reserva, 'i este permisu a dice neasemenatu mai multu. Acésta o face si colonelulu Vacarescu, pe alocurea cu francheti'a unui Svetoniu.

Unu opu scrisu în limb'a nóstra asia, încatu se merite a fi premiatu între laude mari de către Academia, obliga moralicesce pe orice publicistu român care scie se fia inpartialu, că se o faca cunoscuta în cercuri mai largi de lectori. Avèndu noi primitu câteva cóle si din vol. II. care se mai afla sub tipariu, cu permissiunea auctorului reproducemu aici câteva pericope. Vomu incepe cu un'a din cartea VI. în care se descrie pe largu anevoiós'a trecere a Dunarei si sosirea inaintea Plevnei. Parinti, soçii, frati si sorori venisera cu miile din locuri departate că se'si ia remasu bunu si se'si dea sarutatulu, póte celu din urma. După trecerea corpuriloru de armata: „Dincóce de riu érá corpulu României, din colo, în acelea momente pururea neuitate, erau gândulu si sufletulu ei“, inchiaie la loculu acesta Vacarescu.

Îndata dupa trecerea armatei suveranulu emisse către natiune proclamatiunea sa din Bulgari'a subscrisa de

dênsulu si de cinci ministrii, publicata în tóte diariile, în care inse remâne îngropata că orice scire de o di. Auctorulu o pune intréga, pentrucá natiunea se o aiba în veci de inaintea sa că unu monumentu de valóre suprema istorica. Daca ne va permite spatiulu, bucuros u vomu reproduce, precum facemu cu multe alte documente.

De aci inainte istoriculu militariu continua naratiunea sa precum urmédia:

„În prediu'a trecerei restului ostirei române presté Dunare, se facusera urmatórele modificari în personalulu comandamentulu ei. Generalulu Cernatu, pâna atunci ministru de resbelu, remise portofoliulu acestui departamentu dlui I. C. Bratianu, presiedinte alu consiliulu, si 'i se incredintiá comandamentulu superioru alu armatei de operatiuni, avèndu că siefu de statu-maioru generalu pe colonelulu Barozzi. Acésta armata cu cele 3 divisiuni care o compuneau si aveau sè se adune sub Plevn'a, érá sub comandamentulu supremu alu Domnului Românilor, împreuna cu cele 2 corpuri de armata rusesci aflate inaintea acelei positiuni, precum si cu ori-ce trupe imperiale cari aveau sè se adune acolo si se formédie Armata de Vestu, comandata de Domnulu Carolu. Că siefu de statu-maioru alu armatei aliate româna-rusa se numi generalulu Zotof, comandantulu corpului IV-lea rusescu, ér generalulu Krylof înlocuí pe generalulu Zotof în comandamentulu corpului al IV-lea.

La 21 Augustu (2 Septembrie), la 5 óre sér'a, Domnulu Carolu sosi la Poradimu inaintea Plevnei, unde fú primitu de generalulu Zotof, si luându imediatu prin ordinu de di posesiune de inaltulu seu comandamentu, isi stabili aci cuartierulu generalu. A dou'a di de diminétia sosira la Poradimu locotenentii generali baronu Krüdner si Krylof, comandantii corpuriloru alu IX-lea si alu VI-lea rusesci, cu siefi de statu-maioru ai corpuriloru si se presentara comandantulu capu de către generalulu Zotof, care 'si incepuse functiunile de siefu de statu-maioru generalu. Totu aci se infatiosiera si 4 oficierii de ordonantia rusesci atasiati pentru serviciu pe lângă capeteni'a armatei de Vestu, si acesti oficierii fusesera detasiati din Petersburg si faceau parte din regimentulu de cavaleri ai gardei, din regimentulu de cuirasieri ai Imperatului si regimentulu Imperatesei. Domnulu incalecà si porni pe liniile ocupate de trupele imperiale de sub comandamentulu seu, si le trecu în revista, putèndu observá chiaru în acea di slabele efective ale acestor corpuri si trebuinti'a care se impunea de a le intari câtu mai grabnicu cu nou ajutoriu. Vomu aratá mai departe compositiunea acestor trupe; pentru momentu ne întórcemu la armat'a româna si la miscarile sale, pentru a sosi pe positiunile din naintea Plevnei.

Am vediutu că în urm'a consiliulu de resbelu ținutu în diua de 19/31 Augustu la Corabi'a, în care se hotarise schimbarea liniei de operatiuni a armatei române, divisi'a 3-a priimise ordinu a apucá spré stèng'a si a trece de pe valea Iskerului pe aceea a Vidului. Pentru a îndepliní acestu ordinu, divisi'a 3-a rechiamà la 20 Augustu (2 Septembrie) detasiamentele sale aflate pe malulu stèngu

alu Iskerului, strinse podulu care se aruncase pe acestu riu, si divisi'a facú capulu colónei la stèng'a si se indreptà prin Brestu la Giulenti*.) Divisi'a de reserva, care in aceeași di trecea Dunarea pe podulu dela Sili-strióra, esecuta si dèns'a marsiulu de flancu spre a sosi in valea Vidului, pasiea peste acèsta gârla si se stabilea pe malulu dreptu, la Gaureni. A dou'a di, la 21/2 divisi'a 3-a se formédia in doue colóne: brigad'a 2-a de infanteria cu 2 baterii din regimentulu alu 3-lea de artileria, sub colonelulu Gramont, pornesce pe malulu dreptu alu Vidului si ia positiune la Ribenu, unde se intrunesce cu brigad'a de cavaleria Formac, care acoperise acestu marsiu pe malulu stèngu si trecuse apoi Vidulu la Mirtevit'i'a spre a se întâlni cu brigad'a Gramont. Brigad'a 1-a de infanteria a divisiunei a 3-a, condusa de comandantulu ei, colonelulu Ipatescu, cu restulu artileriei divisionare se stabileste in spatele brigadei a 2-a la Kreta, pe malulu dreptu alu Vidului.

„In acèstu timpu colonelulu Sachelarie O. inaintase cu brigad'a 1-a de infanteria din divisi'a de reserva, la 21 Augustu (2 Septembrie) dela Gaureni la Seicov'a si Kopriv'a, avèndu ante-posturi spre Kret'a pentru a se legá cu divisiunea a 3-a, ér cavaleri'a de reserva pornise inainte spre Brislanu si Kalisiovatiu, spre a stabili contactulu cu divisiunea 4-a. Colonelulu Cerchezu, comandantulu divisiunei de reserva, pornesce totudeodata pe stèng'a a 3-a sa brigada de infanteria cu colonelulu Vladescu prin Gradesci la Muselimselo, pe Osmu, pentru a se tiné in comunicatiune cu Nicopole, spre care se stramutase acum bas'a nóstra de operatiuni devenindu capulu nostru de podu pe Dunare. Ér brigad'a 2-a de infanteria a colonelului Budistènu C. remàne intre Giulenti si Mocrisiani, de unde observa malulu stèngu alu Vidului si tiermulu Dunarei spre Rahov'a. La 23/4 divisi'a de reserva primesce ordinu a inaintá si mai multu spre Plevn'a si asi intruní cele trei brigade de infanteria cu artileri'a divisionara la Brislanu, ér cavaleriei de reserva cu bateri'a calarétia, i se prescrie a acoperi spatele acestei divisiuni dincolo de Vidu, spre Giulenti si Mocrisiani, si flanculu spre Giulenti-Mirtevit'i'a.

Miscarea de stramutare a liniei nóstre de operatiuni, de pe valea Iskerului pe acea a Vidului, ér indeplinita a trei'a di dela inceperea ei, si catesi 3 divisiuni romàne se aflau la 24 Augustu (5 Septembrie), pe malulu dreptu alu Vidului. Inaintarea ostirei nóstre spre positiunile inamice urmédia; divisi'a 4-a este impinsa mai departe si se concentrédia la Verbitia; divisi'a 3-a vine de ia locul acestei divisiuni la Kalisiovatiu-Riben; cele 3 brigade ale divisiunei de reserva se asiédia in spatele divisiunilor a 3-a si a 4-a la Brislanu si Kojulovce. Ér cavaleri'a acestoru 2 din urma divisiuni acoperire flanculu loru pe malulu dreptu alu Vidului spre Ribenu, Kacemuniti'a, Susurlu (Bivolaru) pàna inaintea positiunilor inamice despre Orpanezu, pe càndu colonelulu Cretiènu, cu cavaleri'a de reserva, priveghiédia malulu stèngu alu

Vidului si patrolédia necontentitu pe platoulu dintre acelu riu si Iskerulu, la Nordu-Vestu de Plevn'a.

Se indesiau dara, astfelu spre miédia-nópte trupele din fati'a Plevnei, si se imputernicea zagazulu menitu a continé revarsarea ostiloru lui Osmanu pasia pe flanculu armatei rusesci si pe bas'a ei de operatiuni spre Nicopole si Sistovu. Generalulu turcescu ér inse cu totulu liberu de miscarile sale spre Apusu si Miadia-di, pe sioselele Plevn'a-Orhanie si Plevn'a-Lovcea, si pe aceste cai elu putea se continue a'si trage nesuperatu tóte ajutórele si aprovisionarile in ómeni si materialu. Prin posesiunea Lovcei, mușirulu otomanu lása inca se plane necontentitu asupra armatei Tiarului primejdi'a unei loviri, fie pe centru in directiunea Selvi si Tîrnov'a, fie spre Balçani, càci din Lovcea prin Troianu, pasulu Rosalita si Kazanlik, Osmanu avea comunicatiune cu Sulimanu, si ambii generali putéu operá junctiunea fortieloru loru in contr'a Rusiloru. Incercarea de esire din 19/31 Augustu ér o dovada próspera de posibilitatea unoru asemenea intreprinderi, si pentru siguranti'a situatiunei in fati'a Plevnei, cá si pe centrulu rusescu ér neaperatu, cu tóta strimptorarea de fortie in care se aflau Rusii, a se face o silintia spre a scóte pe Turci din posesiunea Lovcei.

Pregatita cu mare discretiune, acèsta silintia se si facú de cuartierulu generalu rusu care calcula, nu fàra cuvèntu, cà ultimile atacuri nereusite din partea lui Solimanu la Sipka, lui Osmanu la Pelisiatu, voru suspendá pentru càteva dile ofensiv'a turcésca in acele parti. Marele-duce Nicolae aduná fortiele ce inactiunea in care intrasera Turcii la Sipk'a 'i permise* a incropi de pe centru — 15,000 ómeni — si le porní din Selvi, sub conducerea generalului principe de Imeritia, spre a atacá Lovcea. O recunóscere esecutata cu puçinu mai inainte de generalulu Skobelef II. constatase cà se aflau cá la 9000 Turci, pe cari Osmanu pasi'a, dupa prim'a batalie dela Plevn'a ii detasiase acolo, unde se stabilisera si se fortificasera avèndu dreptu capetenia pe batrènnulu, dara energeticulu Adilu pasi'a. Principele Imeritinski, cu concursulu generalului Skobelef, atacá la 22 Augustu (3 Septembrie), si luà Lovcea dupa o cràncena lupta, ér Adilu pasi'a, fàra a fi taré superatu in retragere de Rusi, se restrase cu restulu trupeloru sale, din care perduse in lupta cá la 2000 ómeni, spre Plevn'a.

Detasiamentulu principelui Imeritinski si generalului Skobelef se puse la 24 Augustu (5 Septembrie) in marsiu spre Plevn'a, unde ajunse in aceeași séra pe positiunile trupeloru aliate formàndu armat'a de Vestu si acestu detasiamentu trecú si dènsulu sub ordinile Domnului Romàniloru.

Óstea aliata inaintea Plevnei se compunea dara din urmatórele fortie :

Armat'a Romàna.

1. Divisi'a 3-a de infanterie, 12 batalióne si 6 baterii.
2. Divisi'a 4-a de infanterie, 12 batalióne si 5 baterii.
3. Divisi'a de reserva de infanterie, 17 batalióne si 6 baterii.

*) A se vedea schitie de carta alaturata.

4. 1 Brigada de rosiori, 8 escadróne, 1 bateria calarétia.
5. 2 Brigade de calarasi, 20 escadróne.
6. 2 Escadróne de gendármi de escorta.
7. 1 Batalionu de geniu.

Efectivu 35,000 ómeni cu 108 guri de focu.

Armat'a Rusa.

1. Corpulu alu IV-lea, 24 batalióne si 12 baterii.
2. Corpulu alu IX-lea, 21 batalióne si 11 baterii.
3. Detasiamentulu Imeritinski, 16 batalióne si 8 baterii.
4. Divisi'a 4-a de cavaleria, 40 escadróne si 3 baterii calaretie.
5. Divisi'a 9-a de cavaleria, 18 escadróne si 2 baterii calaretie.
6. 2 Batalióne de sapatari.
7. 20 tunuri de asediú.

Efectivu 30,000*) ómeni cu 282 guri de focu.

La 25 Augustu (6 Septembrie) sér'a armat'a de Vestu ocupa urmatórele pozitii concentrice inaintea Plevnei:

La Verbiti'a, pe platoulu dinaintea Grivitiei, erá concentrata divisi'a 4-a romána avéndu in spatele ei, la Kalisiovatiu, divisi'a 3-a, si la Brislanu divisi'a de reserva. Cavaleri'a acestoru divisiuni le acoperea pe drépt'a pana la Vidu spre Ribenu, Kacemuniti'a, Susurlu, si patrulá malulu sténgu alu acestei gârle spre Mirtevitia-Demirkioi si Semeretu-Trestenik.

La Zgalince si Pelisiatu, intre sioséu'a Plevn'a-Bulgareni si drumulu Pelisiatu-Plevn'a, corpulu alu IX-lea rusescu pe doue linii; in lini'a dinainte se aflau si 12 tunuri de asediú, ér 8 in a dou'a linia, in reserva. Divisi'a de cavalerie (a 9-a) a generalului Loskaref stabilea legatura intre corpulu alu IX-lea si divisi'a 4-a romána.

Intre Pelisiatu si inaltimile inaintea Radisiovei se afla corpulu alu IV-lea rusu, asemenea pe dóue linii. La Tuceniti'a, in spatele corpului IV-lea, erá detasiamentulu Imeritinski, sprijinitu pe sténgu'a de divisiunea de cavalerie (a 4-a) a generalului Leontief, care formá totdeodata si flanculu sténgu alu armatei de Vestu spre sioséua Plevn'a-Lovcea si in fati'a pozitiiuniloru inamice dela Krisinu.

Astfelu, dara, dela 2 corpuri de armata si 1 divisia de cavalerie cu unu totalu care abia se urcá la 25,000 ómeni, cátu erau cu cinci dile mai nainte fortiele rusesci cari se aflau in fati'a celoru 60—65,000 turci ai lui Osmanu pasi'a, puterile aliate ruse-románe inaintea Plevnei se sporisera la 25 Augustu (6 Septembrie) la 65,000 ómeni cu 390 tunuri, si in acestu efectivu peste jumetate erá datu de trupele nóstre. Situatiunea in acésta parte a teatrului de operatiuni erá, deci, cu multu imbunatatita, si intrarea Romániloru in actiune pareá a justificá prognosticile augurlii cu cari o primisera Rusii. Intr'adeveru, dela dat'a acestei intrari in actiune si a aliantiei formale rusa-romána, noroculu incepea a fi mai puçinu cruntu si semaná -se suridia éراسi armeloru ru-

*) S'a aretatu mai susu, cá efectivele corpuriloru rusesci inaintea Plevnei erau fórté reduce prin luptele anterióre.

sesci; succesulu dela 19/31 si respingerea esirei lui Osmanu pasi'a la Pelisiatu, luarea Lovcei la 22 Augustu (6 Septembrie), erau, impreuna cu manñinerea pozitiiuniloru dela Sipka, primele isbánde ce de mai bine de o luna le erá datu a celebrá armatelorú Tiarului in Europ'a.

Trecemu acumu la naratiunea evenimentelorú cari se desfasiurara in urm'a impreunarei fortieloru románe cu cele rusesci inaintea Plevnei.

Acilea alaturamu proclamatiunea promisa mai in susu.

„Proclamat'i'a

Románi!

„Dupa doue secole de slabiciune si de injosire nationala, „voi, astadi, ati reluatú arm'a in màna. Ostirile tiei au „trecutu Dunarea!

„Punédu-me in fruntea aperatoriloru drepturiloru si „independentiei patriei, simtiu trebuinti'a de a mi impartasí „cugetarile si sperantiele cu natiunea care mi-a incredintiatu „destinatele sale.

„Intrándu in Bulgari'a, noi intramu in partea activa a „unui resbelu pe care nu'l amu doritu, nu'l amu provocatu, „pe care, cu totii amu cautatu se-lu deturnamu, dara pe care „odata fiindu nevoiti, alu primí, vomu sci alu purtá cu curagiulu „si statornici'a unui poporu care are consciinti'a drepturiloru „sale, care are virtutea de ale sustiné.

„Inca pe cându au inceputu neintielegerile politice intre „Imperiulu Rusiei si intre Pórt'a Otomana, neintielegeri care „pana in sférsitu aveau se provóce in Orientu resbelulu de „fatia, ingrijindu-ne de complicatiunile si nenorocirile ce cért'a „intre puternicii nostrii vecini avea se aduca asupra tiei „nóstre, si guvernú si Camere amu staruitu pe lângá tóte „marile puteri europene cá se afle mijloculu de a chezasief „Romániei, pe timpulu marelui conflictu, drepturile unei bine- „facatóre neutralitati, pe care ele ni le asiguraserá in tim- „pulu pabei.

„Din nenorocire, staruintiele nóstre au remasu zadarnice. „Marile puteri nu s'au crediutu in pozitiiune de a ne ferí den- „sele de pericolele unui resbelu, pe care noi singuri inca mai „puçinu ilu puteamu departá dela hotarele nóstre. Cu tóta „prudenti'a ce, guvernú si natiune, amu aretatu in aceste in- „grijitóre impregiurari, si acést'a numai si numai cá dóra amu „putea a ne ferí de a fi involuiti in conflictulu orientalu, Pórt'a „nu a voitu sè tie séma de greutatile pozitiiunei Romániei si „ântáiele ei loviri au fostu indreptate in contr'a nóstra!

„Ea a bombardatu orasiile nóstre deschise, a facutu gón'a „vaseloru nóstre de comerciú pana inlantrulu porturiloru „nóstre, si spre ale desfintia cu mai mare iutiéla, a intrebú- „intiatu pana si petroliulu; ea astfelu a nimicitu comerciulu „nostru maritimu si fluvialu. Satele nóstre, holdele si averea „populatiuniloru nóstre dunarene au fostu date prada rapaci- „tatiei basibuzuciloru si Cerkeziloru, sute de ómeni nevino- „vati si nearmati au fostu, parte luati in robie, parte ucisi si „mutilati; in fine unu resbelu de crudime si de barbaria s'a „intinsu asupra tiermuriloru nóstre dela Calafatu pana la „Marca-Négra.

„In fati'a acestei dureróse stari de lucruri, Corpurile „nóstre legiuitóre s'au rostitu in uniculu modu, potrivitú cu

„drepturile si cu interesele tiei! Amu ruptu vechile legaturi
 „reu definite cu Inalt'a Pórta, amu proclamatu independenti'a
 „absoluta a României, si, la lovirile ce ni se adresá in modu
 „nelealu si barbaru, amu respunsu printr'o franca declarare
 „de resbelu.

„Au trecutu de atunci mai multu de trei luni. Doritori
 „de a crutia tíer'a càtu se va putea mai multu de relele res-
 „belului, amu caútatú in totu acestu intervalu de timpu, a ne
 „tine in defensiva, a ne marginí numai in a ne apará, pe càtu
 „cu putintia, hotarele nóstre, cu tóte cà devastatiunile si cru-
 „dimile de-alungulu Dunarei din di in di luá proportiuni mai
 „intinse!

„Tóte le rabdámu, fiind-cà speramu cà resbelulu isbucitu
 „intre Rusi'a si Turci'a va ajunge la unu curèndu sfèrsitu,
 „fiind-ca credeamu cà moderatiunea aratata de noi ne va crea
 „titluri precumpenitóre la regularea conditiuniloru pazei de
 „càtra marile puteri europene.

„Din nenorocire inse resbelulu de dincolo de Dunare se
 „prelungesce preste asteptare, acestu resbelu capeta din partea
 „musulmaniloru unu caracteru din ce in ce mai inversiunatu
 „si mai fanaticu in contr'a crestiniloru, si intr'acestu timpu
 „sórt'a României din di in di se inaspresce mai multu.

„Déca Europ'a intréga din caus'a resbelului suferè stag-
 „natiune mai in tóte ramurile activitatiei sale economice, apoi
 „mai cu dinadinsulu Romani'a încerca tóte anevointiele acestui
 „resbelu, càci putemu dice, cà prin positiunea nóstra geografica,
 „noi i purtamu mai tóte sarcinele. De aceea pe nimenea
 „efectele desastrose ale luptei nu atingu mai multu decâtu pe
 „tíer'a nóstra.

„Si asia chiaru, cu arm'a la bratiu, pe càndu numai
 „ostirile imperiale ruse aru continuá a sustinea lupt'a sânge-
 „rósa, nu este mai puçinu adeveratu cà totu pamèntulu nostru
 „aru suferí mai multu, fie in avutie publica, fie in avutie par-
 „ticulara. Cu càtu acésta stare de lucruri aru devení mai
 „infricosiata càndu armatele turcesci s'aru vedea in lesniciós'a
 „positiune de a luá ofensiv'a, si de a transportá teatrulu res-
 „belului in insusi coprinsulu hotareloru nóstre!

„Este dara de datori'a nóstra de a pune tóte fortiele
 „nóstre de a impedecá o asemenea teribila eventualitate. Espusi
 „a perde prin pasivitatea nóstra chiaru si ceea ce mai pose-
 „demu, neavèndu nici o garantia cà Turci'a aru face o deose-
 „bire intre resbelulu defensivu, datori a cooperá pe langa
 „armatele imperiale ruse, pentru cá, cu ori-ce pretiu, se gra-
 „bimu finitului acestui resbelu, actiunea ne este reclamata de
 „impregiurari, dictata de interesele nóstre nationale si eco-
 „nomice, imperiosu impusa de insusi simtiemintele de con-
 „servatiune!

Romani!

„Acésta dura estremitate, ér nu ambitiunea personala,
 „nu poft'a de gloria sau de cuceriri, ne scóte din positiunea
 „defensiva. Bulgari'a este pustiita; populatiunile ei crestine
 „sunt date prada crudimei órdeloru nedisciplinate ale Asiei;
 „resbelulu de esterminatiune este declaratú la totu ce pórtá
 „numelè de crestinu. Nu avem dar nici unu temeiu de a

„crede cà, multiamita pasivitatiei nóstre egoiste, o sórta mai
 „buna ar asteptá pe Romani'a, càndu succese statornice ar
 „pune armatele turcesci in putere de a calcá pamèntulu ro-
 „mânescu.

„Intru càtu voru sta in picióre cetatile turcesci dela
 „Adakale pâna la Macinu, pastrate nu spre a impedica tre-
 „ceri de armate streine, nu spre a tine peptu altoru cetati ina-
 „mice, ci numai spre a bombarda orasiile nóstre deschise,
 „spre a nimici comerciulu internationalu si localu pe marele
 „nostru fluviu; intru càtu timpu unu regimu de umanitate si
 „de legalitate nu va fi stabilitu in Bulgari'a, pâna càndu drep-
 „turile si demnitatea omului nu voru fi asigurate si crestini-
 „loru din Turci'a, Romani'a, nu póte, nu are dreptulu a se
 „sei in pace, a se crede ferita de presente si de viitóre catas-
 „trofe. La inlaturarea acestoru rele cari o amenintia in tóta
 „diu'a, in tóta ocaziunea, la statornicirea in vecin'a Bulgari'a
 „a unei stari de lucruri reclamata de justiti'a si civilizatiunea
 „moderna, are dara si Romani'a datori'a de a contribui pe
 „càtu i compórta fortiele si mijlócele ei. Acésta i se impune
 „de trecutul ei gloriosu, de interesele sale cele mai sacre
 „ale presentului, de asigurarea viitorului seu!

„Si apoi, au noi Români nu suntemu crestini? Au in-
 „teresele Orientului nu ne privescu si pe noi? Au in marea
 „cestiune a emanciparei crestiniloru resariteni n'avemu si noi
 „dreptulu si datori'a de a dice unu cuvèntu, de a da unu
 „concursu, de a coopera la o mântuitóre solutiune? Numái
 „meschinulu egoismu, numai órb'a pasivitate trebuie se fie pó-
 „litic'a natiunei nóstre? Dara izolându-ne din marea lupta,
 „dara nedandu sprijinu acelora ce lupta pentru o cauza de
 „umanitate si de dreptate, óre Romani'a prin insusi acésta,
 „in ór'a pericolului nu se desbraca de dreptulu de a reclamá
 „concursulu altora? Trebuiva ca pururea se ne rezimamu
 „pe umerile altora, si nici o data se comptamu pe propriile
 „nóstre fortie, pe propri'a nóstra vitalitate?

Romani!

„Dupa staruintiele a trei generatiuni, dupa suferintiele
 „si sacrificiile parintiloru nostri, si multiamita generósei pro-
 „tectiuni a mariloru puteri europene, Statulu românú s'a for-
 „matu. A sositu acumú timpulu ca acestu statu se dovedesca
 „si elu Europei, prin energi'a si abnegatiunea tuturilor clase-
 „loru societatiei sale, si mai alesu prin bratiulu fiiloru sei, ca
 „Romani'a are vitalitate, cà ea are fortie proprii ale sale, cà
 „ea are consciinti'a misiunei sale la gurele Dunarii, cà ea are
 „barbati'a de a o putea implini.

„Puterile europene crestine au avutu indestule ocaziuni
 „de a apretiá, cà Români sciu a cumpani aspiratiunile lorú
 „in marginile prudentiei politice! Acumú prin participarea
 „armatei nóstre la resbelu, prin valórea si disciplina ei, a ve-
 „nitú momentulu se le dovedimu cà Romani'a este, si póte fi
 „unu elementu inteligentu si solidu spre a contribui la inte-
 „meierea ordinei si stabilitatèi in Orientu. Tóte aceste con-
 „sideratiuni de mare valóre suntú atâtea datorii pentru na-
 „tiunea nóstra, cá si noi se intramu in lupta, cá si noi se
 „punemu umerulu, cá si noi se impreunamu lucru la curmarea
 „unui resbelu, care, cu càtu se va prelungi, cu átatu mai
 „multu va seca fortiele nóstre morale si materiale.

„Deci, pentru apropiata dobândire a păcii multu dorite, pentru întemeierea solida a drepturilor noastre de națiune libera și de sine statătoare, pentru întărirea stimei și încrederii către noi a națiunilor străine, invocandu numele marilor nostri Domni eroi, odata energici aparatori ai creștinismului în Orientu, luându exemple dela betrânele noastre ostiri, cari în timpurile de gloria, au preumblatu triumfătoare drapelule române dela Marea-Neagră până la tiermurile mării Baltice, noi amu trecutu Dunarea! Invocandu pe Dumnedieu în mână caruia este sôrtea bataliilor, betrâni și tineri osteni ai Romaniei, noi scimu ce națiunea astépta dela bratiulu nostru: Domnu, ofiieri și soldati, noi ne vomu face datoría.

Români!

„Alaturi cu drapelulu Augustului Imperatoru alu tuturu Rusiiloru, pe care sta scrisa: emanciparea popóreloru creștine din Orientu, se înaltiamu și noi drapelulu nostru care pórta semnul de viétia de sine statătoare, semnul de independenția alu statului Românú.

„Iubirea cu care veti sustinea și îmbrăția pe frații și fii vostri cari au trecutu Dunarea spre a afirmá vitalitatea și forti'a României, voru indiect avântulu și valórea lorú.

„Cu deplina, dara, încredere în concursulu unanimu și necurmatu alu tutulu claseloru națiunii, și în convingerea că ve veti îndeplini toti cu santienie, dela micu până la mare, și în ori-ce împregiurare, datorii vóstre către patrie, noi intramu fășiu în lupta înaltându vechiulu strigatu cu care mai adesu au invinsu parinti nostri:

„Înainte cu Dumnedieu pentru tíer'a noastră, pentru legea noastră“!

Datu în cartierulu Nostru Domnescu la Poradimú la 27 Augustu (8 Septembrie) 1877.

Carolú.

Contrasemnati: I. C. Brătianu, M. Kogalnicénu, P. S. Aurelianu, G. Chitiu, I. Cămpinénu.

Higien'a perului.

Studiu științificu.

Firele de peru ale capului își au radacinele asiediate în desimea pielei. — Ele sunt formate din două părți: dintr'o parte esterióra formându unu învelișiu încoloru, tubulosu și dintr'o parte interna formându o materia cornoasă, mai multu său mai pușinu colorata în castaniu, rosiu, blondu său negru. — Escesele, superarile etc. producú uscarea radacinei și caderea perului.

Analís'a a determinatu că:

Perulu negru se compune: 1. din o materia animala formandu partea cea mai mare; 2. dintr'unu oliu albu concretu, în cantitate mica; 3. dintr'unu oliu negru, verdușiu; 4. feru în stare de oxidatiune; 5. acidu de manganézu; 6. fosfatu de calce; 7. carbonate calcaróse; 8. siliciu; 9. sulfu.

Perulu albu nu difere decât prin presentia fosfatului de magnesie care intra în compositia lui.

Perulu rosiu presenta aceeași compositie, că și perulu negru, fara a gená substantia oleiósă care este rosié.

Potú cu sigurantia afirmá, că nu putemú determiná o vârsta positiva la care perulu trebuie se înalbésca.

De obicei începe a albí între 40—45 ani, totuși am vediutu tineri cu perulu suru la vârsta de 25 ani și vice-versa, alții în vârsta de 55 ani, alu caroru peru lasa ici colea a se zarí câte unu firu albu.

Decoloratiunea perului depinde de colórea lui asia, că perulu negru este acelu ce albesce mai curendu, pe cându acelu blondu resista mai multu, bine întielesu, cu fórte rare esceptii. Ocupatiunile spirituale, escesele în plăceri, superarile mari, lucrari de cancelarie grabescu decolorarea perului, căci alteréza radacin'a care servește pentru a întreține firele de peru. — Accidente grave, emotiuni violente pricinuite de gróza, potú înalbí perulu într'o nópte și chiaru în câteva ore. — Am avutu însuși ocași'a de a cunósce o dama în București, care cuprinsa de o mare superare și culcandu-se sér'a cu perulu negru, s'a sculatu diminéti'a cu perulu suru. — Ori-care aru fi starea de decoloratiune a perului, principiulu seu rămâne totdeuna în radacina și este determinatu prin desiertarea secretiunei oleiului animalu coloratu, care dá perului diferite colori.

Colórea perului nu se schimba numai în albu. Asia Boudault citéza câte-va casuri, la care a observatu că perulu blondu s'a schimbatu în negru. — Eu cunoscú o femeia în Tergu-Frumosú, care până la vârsta de 25 de ani au avutu unu peru blondu deschisu, apoi a trecutu în negru închisu și atingéndu varst'a de aprópe 40 ani a trecutu în colórea rosié. Am cunoscutu unu bărbatu în vârsta de 60 ani, căruia i cadíuse din capu și din barba totu perulu albu și i'a crescutu unu peru negru. Perulu este celu mai imosantu ornamentu alu capului, elu póte dá cui-va o figura imosanta și vice-versa de a desfigurá pe cine-va, mai cu séma pe femeia.

Cu totii dorimú și mai cu deosebire femeia doresce se aiba unu peru frumosu, lungu și desu astfelu, că ambele sexe întrebuintéza feliu de feliu de pomedi, ape, spirturi etc. prin care 'și strica și 'și perdu cu desevarsire colórea perului. Unora le vine pofta de a'si ascunde vârst'a seu de a nu fi banuiti că în vârsta mai înaintata, 'și vapsescu perulu, astfelu că întrebuintédia saruri de plumbu, de cupru, de argintu în combinatie cu polisulfura de potasa, cu alce, său cu acidulu pirogalicu spre a-i dá o colóre închisa; pe alții fantasi'a fi îndémna până într'acolu, încatu isi decolorédia perulu închisu, făcendu'lu rosiu seu blondu prin apa de chlor (chlor).

Tóte aceste sunt fórte vatemátore nu numai perului, dar chiaru și rădăcinei lui care jóca fatia cu firele de peru acelasu rolu, pe care 'l jóca inim'a la ori-ce animalu. Perulu este supusu la mai multe bóle; printre bólele lui putemú numerá:

Alopeci'a (caderea perului); câte odata ea este generala și câte odata partială.

Carunteti'a, Pășlirea perului cu alteratiunile rădăcinei.

Favus este o alteratiune a radecinei causată prin micodermi desvóltati în ghindurele și în radacine.

Aspirea, uscarea si taierea perului sunt cauzate prin disparitiunea substantiei grăse medufose.

Din punctulu de vedere alu higienei si alu esteticei suntem datori a dá atentiune si invelisiului pielei din capu, căci ori cătu de maretie aru fi celelalte parti esteriore ale fetei si ale capului, ele se perdu in fati'a insuficientiei perului. Nimicu mai sublimu decâtu unu peru lucitoru naturalu, lungu si despletitu lasatu preste umerii unei virgine séu ai unei dame. Elu, perulu, dá secsului frumosu acea figura poetica, care atrage admiratiunea barbatului. Credu de a aduce unu serviciu cetitoriloru dându-le câteva povetie relativu la conservarea perului si a pielei din capu, care se numera printre avutiile principale ale frumsetiei fizice.

Siarlatanii de profesie cunoscèndu slabiciunea femeii de a nu-i lipsi partea cea mai incantătoare din capulu ei (perulu), s'au silitu a prepará diferite pomedi, elixiruri, spirtose si apose, diferite vapseli etc. dându-le diferite denumiri si reclame prin jurnale, smulgèndu prin astfelu de mijlőce celu din urma banu din pung'a femeii séu a nasiurelului barbatu, si elu insusi ride in pumni la vinderea fie-cărui moftu in parte, dicèndu in sine: cându va cresce peru in palm'a mea, atunci iti va cresce si tie in capu.

Evitati intrebuintiarea ferului incalditu pentru frizatu, de asemena ori-ce pomedi sau tincturi spirtuose, apose, vapseli, etc., căci cu timpulu ele decolorédia perulu si distrugu cu desavěrsire radacin'a.

Daca doriti a avea unu peru frumosu si luciu, nu-lu cautati in asia disele cosmetice de siarlatani, platite de a fi laudate, ci intrebuintiati peri'a vėrtosa si mőle si pieptenele de osu, nici de cumu de cornu sau cauciucu, căci cele din urma lesne se incaldiescu la pieptenare si pãrlescu perulu, — Periatu perulu celu puçinu de 2 ori pe di si ori de câte ori observati că perulu e derangiatu, dati cu peri'a; daca ve convingeti că perulu e prea uscatu, puteti atunci multu odata pe septemana, a'lu unge cu adeveratu uleu de migdale dulci, cumparatu próspetu dela farmacie si se fie neparfumatu, costulu à diece grame nu e decâtu 24 bani.

Cá lautore higienica, intrebuintiati odata pe septemana urmatorele:

Borax puru 70 grame.

Glicerina 100 grame.

Cumparatile dela farmacie pentru siguranti'a puritatiei. Topiti boraxul in 900 grame apa fierbinte, adaogati apoi glicerina si se lasati se se recesca amesteculu, pe de alta parte pregatiti-ve două ocale de apa calda, in care bateti două galbenusie de oue.

Spalati bine perulu cu soluti'a boraxului frecându bine pielea capului până va esi tőta negrel'a, apoi spalati capulu bine cu ap'a cea calda in care ati batutu galbenusiele de oue, dupa care clatiti perulu cu apa calda curata; uscati perulu binisioru prin stergerea cu unu prosopu curatu si ungeti perulu cu forte puçinu

uleu de migdale dulci veritabilu; pieptenati perulu cu unu pieptene raru de osu si impletiti'lu mai slobodu.

Urmandu astfelu septemanalu odata, celu multu la 2 septemani odata, veti scapá de matrétia, de caderea perului si veti capatá unu adeveratu peru frumosu si luciu*.)

(Dupa „Telegraphulu“ din Bucuresci).

S. Ochsenberg.
farmacistu.

PARTEA OFICIALA.

Nr. 251/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luatu in siedinti'a dela 8 Aprilie st. n. 1887.

Presiedinte: Iacobu Bologna, vice-presiedinte.
Membrii presenti: P. Cosm'a, I. Popescu, Dr. Il. Puscariu, I. St. Siulutiu, E. Macellariu I. V. Russu, B. P. Harsianu.

Secretariu: Dr. Ioanu Crisianu.

Nr. 43. Dl I. Borosiu, parochu gr. cath. in Zábrány, prin adresa de dto 4 Martie n. a. c. respundiendu la recercarea ce i s'a facutu din partea acestui comitetu cu datulu 1 Ianuariu a. c. Nr. 295/1886 de a esoperá cá se se trimita comitetului Asociatiunei si restulu de 240 fl. din lasamèntulu Kissianu, arata, că fiindu procesulu spre terminare, se va licidá in curèndu intregu lasamèntulu: incátu pentru actiunea dela institutul „Albin'a“ de sub Nr. 1617 retrimisa de comitetu advocatului Maior din Lugosiu, carele din urma afirma a nu fi la dènsulu actiunea, dlu Borosiu va cautá se traga fara amènare informatiunile de lipsa cu privire la ursit'a aceleia, (Ex. Nr. 71/1887.)

— Spre sciintia.

Nr. 44. Societatea pompieriloru voluntari din locu (Freiwillige Feuerwehr Hermannstadt) prin adresa de dto 2 Fauru n. a. c. Nr. 5/1887 cere, cá dupa analogi'a altoru societati de aceasi natura se se faca si Asociatiunea transilvana membru ajutatoriu la numit'a societate, fiindu si ea proprietaresa de casa. (Ex. Nr. 168/1887.)

Asociatiunea transilvana se face membru ajutatoriu alu societatii pompieriloru voluntari din Sibiu deocamdata cu tacsă prescisa de 2 fl. v. a. la anu.

Nr. 45. Societatea „Transilvani'a“ din Bucuresci trimite sum'a de 200 fl. v. a. pentru elevii meseriasi sustinuti de dènsa pre timpulu dela 1 Aprilie până la 1 Octomvrie a. c. cerèndu a fi incunoscintiata despre primire si a i se trimita contractele eleviloru, carora li se voru votá de nou ajutore. (Ex. Nr. 165/1887.)

*) Onor. dnu apotecariu dá acilea multe invetiaturi forte bune despre ingrigirea si cultur'a perului omenescu, totusi ne asemenatu mai puçine decâtu aru fi de doritu. Sunt milióne multe de ómeni, cari nu pórtá nici o grija de peru si de capulu loru, si ilu lasa plinu de necuratii scãrbóse. Sunt altii órasi cu miliónele, care isi ruinédia perulu cu unsori veninose in modulu celu mai nebunescu precum arata si dn. Ochsenberg. Red.

— Spre știința, cu aceea, că cuitarea sumei de 200 fl. v. a. s'a făcutu deja pe cale presidială; încât pentru contractele cerute, acelea se voru trimite societății „Transilvani'a“ îndată ce se va fi efectuit votarea celor 16 ajutoare, pentru a caror conferire s'a scrisu concursu.

Nr. 46. Direcțiunea financiară reg. ung. din Sibiu prin adresa de dto 19/1 a. c. Nr. 61541/1886 încunoscîntîedia Comitetulu, că în urm'a recursului acestuia din 30/1 1886 s'a dispusu stergerea tacei de ereditate în suma de 10 fl. v. a. testata Asociațiunei de T. Moldovanu Bresia din Mediasiu, avîndu comitetulu a respunde numai ecuivalentulu de $\frac{2}{10}$ ‰ începîndu cu anululu celu dintîiu după primirea legatului (Ex. Nr. 186/1887.)

— Spre știința. Rezoluțiunea direcțiunei financiare se comunica și oficiulu de cassa a Asociațiunei pentru orientare la fasonarea despre averea Asociațiunei.

Nr. 37. Direcțiunea Institutulu de creditu și economii „Albin'a“ prin adresa de dato 31/4 a. c. încunoscîntîedia comitetulu, că a 14-a adunare a acționariloru numitulu institutu în ședinți'a dela 29/3 a. c. a votatu din sum'a pentru scopuri de binefacere pentru școl'a civilă de fete sum'a de 600 fl. v. a., care se pôte ridică dela cass'a acelu institutu pe lînga cuitantia în ordine timbrată. În urm'a acesteia încunoscîntîieri, cassariulu Asociațiunei a și ridicatu sum'a votată. (Ex. Nr. 187/1887.)

— Spre placuta știința. Institutulu „Albin'a“ s'è i se multiamăsca în scrisu pentru sum'a votată de 600 fl.

Nr. 48. Direcțiunea despartiemîntulu IV (Sebesiu) presenta la 20/3 a. c. protocolulu adunarei generale a despartiemîntulu tinuta la 20/11 1886, în comun'a Pianulu inferioru dimpreună cu sum'a de 65 fl. v. a. că tace dela membrii, scusîndu întîrzierea cu aceea, că au asteptatu, că locuitorii din Pianulu superioru se realizeze sumele subscrise de dînsii cu ocașiunea acelei adunari în favorulu internatulu de fete din Sibiu, ceea-ce inse cu tôte rugările, nici pîna adi nu au făcutu. Din protocolu se vede:

1. că revizuîndu-se prin o comisiune șocotelile de pe anululu 1886 s'au aflatu în ordine;

2. că asupra cererei inteligintiei din Orestie asternute de Laureanu Barcianu de a se stramută centrulu despartiemîntulu dela Sebesiu la Orestie, nu s'a decisu în meritu, avîndu a se delibérá asupra aceleia mai întîiu în comitetulu despartiemîntulu;

3. că s'a propusu și decisu escrierea de concursu pentru unu stipendiu de 15 fl. pentru unu invetiatoriu din despartiemîntu. carele a făcutu deosebitu progresu în pomologia; apoi pentru 2 stipendii à 10 fl. v. a. pentru doi invetiacei de meserie din despartiemîntu;

4. că au intratu, prin comisiunea pentru colectarea tacselor, dela membrii ordinari vechi și noi sum'a de fl. 65, ér dela membrii ajutoari și alti binefacatori sum'a de 80 fl. 18 cr. v. a. cu totulu sum'a de 145 fl. 18 cr. din care s'au asternutu încóce sum'a tacselor de 65 fl., ér restulu s'a reținutu pentru scopurile despartiemîntulu;

5. că s'a reconstituitu comitetulu în persónele Dlor: Ioan Piso, directoru, Mafteiu Savu, Zevedeiu Muresianu, Ioan Drocu, Laureanu Barcianu, Dr. I. Mihu și Danilu Davidu a membrii în comitetu. (Ex. Nr. 145/1887.)

— Spre știința, adevîndu-se primirea sumei de 65 fl. v. a. Conclusulu referitoriu la escrierea de concursu pentru trei stipendii, unulu de 15 fl. și dóue à 10 fl. se apróba, de asemenea și alegerea noului comitetu. Încât pentru membrii noi, despre cari se face amintire în protocolu (Nr. 8) Direcțiunea primesce însarcinarea a ni-i însemná anume și a trimite dela dînsii încóce și tacs'a de câte unu fl. (1 fl.) pentru diplome, că se fie supusi adunarei generale și apoi la timpulu seu s'è se póta provedé cu diplome de membrii ordinari ai Asociațiunii.

Din banii încursi dela membrii ajutoari și alti binefacatori în suma de 80 fl. 18 cr. v. a. avîndu despartiemîntulu în conformitate cu cele enunțiate în protocolulu asternutu aici lipsa numai de sum'a de 25 fl. v. a., restulu de. 45 fl. 18 cr. direcțiunea va avea a'lu aterne încóce (conformu §. 27 regularea mijlócelor ass.), ér pe viitoru va face unu preliminaru de spese pentru trebuințele despartiemîntulu și 'lu va aterne aici spre aprobare.

Nr. 49. Avocatulu din Desiu dlu G. Manu, prin adresa de dto 20 Martie a. c. cere a se decide asupra contractulu referitoriu la vinderea casei testate Asociațiunei de dlu I. Titie din Desiu, pe care l'aru fi trimisu spre scopulu ratificării la adres'a comitetulu înainte cu 6 șeptemîni (Ex. Nr. 167/1887.)

— Se rescrie, că la Asociațiune n'a intratu de locu contractulu provocatu de dlu Manu. În legatura cu acésta se decide a se cere cu urgentia respunsu dela dlu A. Munteanu, avocatulu în caus'a remasulu după I. Titie, punîndu-se unu terminu de 15 zile spre acestu scopu.

Nr. 50. Dlu Carl Reifenkugel bibliotecariulu bibliotecei c. r. a universitatii din Cernauti, prin adresa Nr. 32 cere s'è se trimita pe sém'a numitei bibliotecii Nr. 19/1872, 22/1876, 10/1877 și 13/1877 și 1/1878 din fói'a Asociațiunei „Transilvani'a“, care s'au constatatulu că lipsescu în esemplarele ce li s'au trimisu. (Ex. Nr. 90/1887.)

— Cererea se incuviîntîedia.

Nr. 51. Dela ședinți'a premergatóre au încursu la comitetu urmatóarele tace:

a) dela dd. Coltofeanu Dumitru în Brețcu pro 1886 și 1887 10 fl., Popu Samoila, avocatulu în Orastie pro 1887 5 fl., Corvinu Simeonu, proprietariulu în Orastie pro 1887 5 fl., Lazaroiu Ioanu, comerciantulu în Orastie pro 1886 și 1887 10 fl., Vintianu George, industriasiulu în Orastie pro 1886 și 1887 10 fl., Drocu Ioan, protopopulu în Mercurea pro 1887 5 fl., Greavu Vasile, subjudu în Mercurea pro 1886 și 1887 10 fl., Apoldulu de josu comun'a pro 1887 5 fl., Pletosu Grigoriu, profesorulu Nasaudu pro 1887 5 fl., Albonu Ioanu, preótu în Velcheru pro 1885, 1886 și 1887 15 fl., Bolog'a Iacobu, consiliariulu i. p. Sibiu pro 1886 și 1887 10 fl., Rússu Octavianu, Dr. avocatulu Sibiu pro 1887 5 fl., Foic'a George, concipientulu Sibiu pro 1887 5 fl., Ghibu Ioanu, profesorulu Sibiu pro 1887 5 fl., Petricu Romulu, cassariulu Sibiu pro 1887 5 fl., Slavici Ioan, directorulu la „Tribun'a“ în Sibiu pro 1886 și 1887 10 fl., Dr. D. P. Barcianu, profesorulu Sibiu pro 1886 și 1887 10 fl., Voileanu Mateiu, asesorulu consistorialulu Sibiu pro 1887 5 fl., Maximu George, majorulu c. r. Sibiu pro 1887 5 fl., Rússu Ioan, protopopulu Sibiu pro 1886 și 1887 10 fl., Stroi'a Stefanu,

vice-notariu comit. Sibiiu pro 1886 si 1887 10 fl., Albu Colomanu, avocatul Sibiiu pro 1886 5 fl., Dim'a George profesorul Sibiiu pro 1886 5 fl., Popa Isai'a clericul Sibiiu 2 rate pro 1887 2 fl. 50 cr., Comanu Ilie, notaru Avrigu pro 1886 si 1887 10 fl., Trifanu Ioan, jude reg. in Geoagiu inferioru pro 1886 si 1887 10 fl., Avramescu D., preotu Orestior'a de susu pro 1886 si 1887 10 fl., Popovici Ilie, preotu Sibisielu pro 1887 5 fl., Danila George, primariu Hunedor'a pro 1886 si 1887 10 fl., Borha Savu, pretoru Ili'a pro 1886 si 1887 10 fl., Pacurariu Avramu, protopopu Ili'a pro 1887 5 fl., Laslo Ioan, protopopu Zlagn'a pro 1887 5 fl., Ioan Nicol, preotu in Aiudu, Blebea Toaderu, comerciantu Brasiovu, Baiulescu Dr. G. medicu Brasiovu, Barseanu A. profesorul Brasiovu, Butnaru Zosimu, invetiatoriu Brasiovu, Ciurcu I. N. librariu Brasiovu, Lengher Ioan, avocatul Brasiovu, Lupanu And. comerciantu Brasiovu, Maximu Iosifu, prof. Brasiovu, Munteanu Iordanu, asessoru Brasiovu, Moianu G. invetiatoriu Brasiovu, Nemesiu Petru, notariu publ. Brasiovu, Nastasi Lazaru, prof. Brasiovu, Onaciu Alex. jude regescu Brasiovu, Popu B. G. comerciantu Brasiovu, Sustai Nicol, avocatul Brasiovu, Stanescu D. comer. Brasiovu, Stanescu M. comerc. Brasiovu, Stinghe Sterie, ospat. Brasiovu, Seniutia Nic. comer. Brasiovu, Stinghe I. jun. com. Brasiovu, Sorescu Oct. adv. Brasiovu cate 5 fl., pro 1887. Voin'a Vasile, preotu Brasiovu pro 1886 si 1887 10 fl., Zanescu M. P. com. Brasiovu pro 1887 5 fl., Olariu At. v. protopopu Gurasada pro 1886 si 1887 10 fl., Popu Teodoru avocatul Bai'a de Crisiu pro 1886 si 1887 10 fl., Crainicu Romulu de protop. Dobr'a pro 1886 si 1887 10 fl., Horvat Sim. procuroru Deva pro 1887 5 fl., Lazarici Ioanu, prof. Dev'a pro 1887 5 fl., Simionasiu Ioan, ases. orf. Dev'a, Caianu D. T. directoru liceului Focsiani, Hodoreanu Ioanu prof. Gherla, Luc'a Ludov. preotu Alb'a-Iuli'a, Petranu Ioanu, avocatul Clusiu, Isacu Dr. adv. Clusiu, Galea Stefanu secret. Clusiu, Almasianu Vas. avocatul Clusiu, Manegutiu Nicol. preotu Poian'a, Mezei G. amplotiatu dominalu Cricau, Nestoru N. not. Bucerdea vinoasa, Dim'a Nicol. propr. Hunedor'a, Maioru I. preotu Rosia mont., Candrea M. preotu Neagr'a, Giurc'a St. propr. Bistr'a, Gerasimu M. jude Campeni, Pred'a Dr. Basiliu avocatul Campeni, Porutiu Iuliu preotu Campeni, Dr. Chisbacu A. medicu Buciumu, Patiti'a Rubinu avocatul Alb'a-Iuli'a, Romanu B. Ios. comerciantu Alb'a-Iuli'a, Magd'a Ioanu preotu Drimbari, Velicanu Alex. avocatul Alb'a-Iuli'a, Andreiu Ludov. notariu Tataru, Borh'a N. avocatul Alb'a-Iuli'a, Basiot'a Vas. jude reg. Alb'a-Iuli'a, Cuteanu L. preotu Ord'a infer., Farcasiu G. not. Buteni, Biseric'a gr. cath. in Margau, Burgu Iosif, not. Margau, Papiu I. preotu Margau, Pap I. preotu, Morlaca, Lugosianu Ios. protop. Turd'a, Papu Petru, canonicu Lugosiu, George Proc'a invetiatoriu Resnovu, Vaid'a Lad. secret. minist. Clusiu, Patcasiu preotu Erhatvan, Marincasiu Vas. preotu Pria, Francu A. jude reg. Muresiu-Osiorheiu, Moldovanu N. jude reg. M.-Osiorheiu, Mateiu Popu Grideanu, avocatul M.-Osiorheiu, Coroianu D. preotu Tasnadu, Tamasiu Nicol. preotu Grindu, Popu Stef. preotu Mihalti, Dr. A. Ceausianu, medicu S.-Reghinu, Crisianu E. propr. Reghinu, Ratiu Vasile, preotu Reghinu, Dr. A. Todea, avocatul Reghinu, Nemes Vic. preotu Szt.-Martinulu saratu, Vestemeanu Ant. canonicu Blasiu, Tureu D. jun. comerciantu Blasiu, Popu Nicol. preotu Lojardu, Medea E. preotu Siomcut'a mare, Barboloviciu Alimpiu, vicariu Simleu, Delenu D.

notariu Periceiu, Filipu G. avocatul Tasnad, Vlassa Ilie, canonicu Blasiu, Pepeloviciu N. comerciantu Blasiu, Dr. I. Ratiu, profesorul Blasiu, Moldovanu M. I. canonicu Blasiu, Nistoru Silvestru prof. Blasiu, Olteanu Vas. avocatul Blasiu, Papiu A. asessoru Blasiu, Bot'a P. Aurelu asessoru Blasiu, Manfi Stefanu canonicu Blasiu, Simeonu Popu M. secret. metr. Blasiu, Ciato Lud. adv. Blasiu, Germanu G. profesorul Blasiu, Dr. Alex. Gram'a, prof. Blasiu, Iosifu Hossu prof. Blasiu, Antoneli I. canonicu Blasiu, Blasianu Alimp. prot. Blasiu, Dr. A. Bunea asessoru Blasiu, Tulbure G. preotu Fildu superioru, Popu Regeganulu I. invetiat. Rodn'a vechia, Dr. F. Mihaly avocatul Desiu, Todoranu And. tipografu Gherl'a, Cosm'a Andr. propr. Supurul superioru, Petru Ioanu preotu Ibanesci, cate 5 fl. pro 1887.

Harsianu Teodoru, preotu Bec'a rom. rat'a I. pro 1887 1 fl. 25 cr., Porutiu Vas. preotu Rediu, Stefanescu Ionufiu, Nan D. preotu Resnovu, Lacatusiu D. notariu Zam, Cotisielu Nicod. jude com. Certegea, Gerasimu Candrea, avocatul Campeni, Todea Ioan, preotu Albacu, Nicol'a G. docente Albacu, Balosu Dion. comerc. Abrudu, Ciurea Al. capelanu Abrudu, Ciurea Iosifu, preotu Buciumu siasa, Societatea „Concordia“ Buciumu, Lobontiu N. propriet. Abrudu, Russu Ioanu medicu Bradu, Daramusiu N. not. Cetea, Balanu N. Blasfalaulu super., Hossu I. protopopu Cojocn'a, Tancu I. prof. Nasaudu, I. Micu Rosu adv. Biseric'a-Alba, Boboroni A. comerc. Biseric'a-Alba, Balanescu D. comerc. Biserica-alba, Domide Gerasimu preotu Rodn'a vechia, Porcius Florianu v. capitanu Rodn'a vechia, Oros Simeonu avocatul Simleu, Vancea G. provisoru Blasiu, Romanu Ios. avocatul Oradea mare, Cior'a Mihailu Saleio'a super., Pasc'a, Simionu not. Salcio'a super., Racoti Alex. asessoru Desiu, Balintu Ioanu propriet. Fizesulu Gherlet, Coroianu D. canonicu Gherl'a, Georgiu Ioan spiritualu Gherl'a, Pordea Vasile, secret. episcop. Gherl'a, Cosm'a Mari'a proprietarésa Supurulu de susu, Dr. I. Mihaly advoc. Sigetulu marm. Filipanu Ioanu protopopu Buz'a, cate 10 fl., pro 1886 si 1887. Dr. Mehes Lud. medicu Mehadi'a pro 1886 si 1887, 7 fl. 50 cr., Cristea Adam, croitoru Orestia, Piso Ioan direct. polit. Sebesiu, Barcianu Laurianu not. Rbmos, Nemes Alex. jude reg. Orestia, Savu Mateiu pretoru Sebesiu, Ben'a A. I. preotu Pianulu inferioru, Oncescu I. not. Rahau, Comun'a politica Rahau, Pandrea D. magazineriu Sebesiu, Comun'a politica Pianulu infer., Savu Sabinu not. Pianulu inferioru, Vulcu Pavelu jude Pianulu super., Ghibu Simionu, preotu Pianulu super., Munteanu Ioan Alb'a-Iuli'a, cate 5 fl., pro 1886.

b) dela dl Moldovanu Stefanu, prepositu in Lugosiu a incursu sum'a de 10 fl.;

c) Dlu Enea Hodosiu, profesorul Sibiiu s'a insinuat ca membru ordinariu pro 1887 platindu tacsu de 5 fl.

— Spre sciintia, avendu membrulu nou a se supune aprobarei adunarei generale a Asociatiunei transilvane.

Nr. 52. Secretariulu al II-lea raportéza asupra petitiunilor, ce in urm'a concursului de sub Nr. 29/1887 de dto 1 Ianuarie a. c. au intratu la comitetulu Asociatiunei pentru stipendii si ajutore. Anumitu: La stipendiulu dela pos. A. 1. in suma de 50 fl. pe anu din fundatiunea anonima „Dobac'a“, menitu pentru unu gimnasistu nascutu in fostulu comitatu alu Dobacei, s'au prezentatu 5 petitiuni (si fiindu-ca aproape toti

suplicantii reflectéza la tóte stipendiile publicate cu datulu de susu, s'au prezentatu 22 petitiuni). — Avèndu in vedere atestatele prezentate, class'a ce frecuentéza si starea familiei si loculu nascerii dovedita prin documente

— Stipendiulu de 50 fl. pe anu din fundatiunea „Dobàc'a“ se votéza tinerului Ioanu Ratiu din Dobàc'a, fostulu comitatu Dobàc'a, studentu de a IV. classa gimn. la liceulu r. cath. in Clusiu.

Nr. 53. La stipendiulu dela posit. A. 2 in suma de 40 fl. v. a. pe anu din fundatiunea „Radu M. Riurénu“ destinatu pentru studenti la gimnasiu, au intratu 27 petitiuni. Din considerantele amintite la conferirea de sub Nr. precedentu alu acestui protocolu

Stipendiulu de 40 fl. pe anu din fundatiunea „Radu M. Riurénu“ se votéza tinerului Ioan Radu din Hertigani, comitatulu Hunedórei, studentu de class'a a VIII a gimnasiului românú gr. cath. din Blasiu.

Nr. 54. La stipendiulu dela pos. A. 3 in suma de 60 fl. pe anu din fundatiunea „Galliana“ menitu pentru gimnasisti au intratu 2 respective 24 petitiuni. Din considerantele amintite la conferirile precedente,

— Stipendiulu de 60 fl. pe anu din fundatiunea „Galliana“ se votéza tinerului Teodoru Vandoru din Blasielu, comitatulu Ternavei mici, studentu de class'a a VII la gimnasiulu românú din Blasiu.

Nr. 55. La ajutoriulu dela pos. B. 4 in suma de 60 fl. pe anu destinatu pentru tineri sau tinere, ce aru voi se invetie la vrè-unu institutu sau corporatiune industriala din patria, tiesutulu de pânzeturi de covóre etc. pe resbóie mai perfectionate, sau cusatura de albituri, broderii s. a. au intratu 4 petitiuni. Avèndu in vedere atestatele scolastice si atestatele dela institutulu la care frecuentéza, precumu si starea familiei documentata

— Ajutoriulu de 60 fl. pe anu se votéza elevei Victori'a Filipesculu din Turd'a comitatulu Turd'a-Ariesiu, frecuantanta in anulu I la scól'a industriala a reuniunei ardelene pentru incuragiarea industriei din Clusiu.

Nr. 56. La ajutoriulu de 20 fl. pe anu (pos. B. 5 din concursulu de sub Nr. 29/1887) din fundatiunea „Tofaléna“ menitu pentru tineri descendentii din vre-o familia de ale fostei comune „Tofalau“, cari aru voi se invetie vre-o meseria óre-care, a intratu o singura petitiune, care nu intrunesce in sa conditiunile stipulate in concursu.

— Neputèndu-se conferi ajutoriulu amintitu, sum'a de 20 fl. se adauge la fondu.

Sibiiu, d. u. s.

Iacob Bolog'a m. p.,
v-presidentu.

Dr. I. Crisianu m. p.,
secr. II-lea.

Autenticarea acestui procesu verbalu se increde Dloru Cosm'a, Popescu, Dr. Puscariu.

S'a cetitu si autenticatu.

Sibiiu, in 12 Aprile 1887.

Dr. I. Puscariu m. p.

I. Popescu m. p.

P. Cosm'a m. p.

Nr. 264/1887.

Procesu verbale

alu comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului românú, luatu in siedinti'a dela 11 Aprilie st. n. 1887.

Presiedinte: Iacobu Bologa, vice-presiedinte.
Membrii presenti: I. Russu, I. Popescu, B. Harsianu, P. Cosma, Dr. Il. Puscariu, E. Brote.

Secretariu: Dr. I. Crisianu.

Nr. 57. Comissiunea de colaudare a adaptàrilor si reparaturilor esecutate de architectulu dlu T. Maetz la cas'a din strad'a morii Nr. 8 din locu esmisa cu datulu 26/1 a. c. Nr. 413/1886 asterne protocolulu de colaudare dela 23/3 a. c. din care se vede:

a) cà adaptàrile efeptuite corespundu planuriloru si preliminarierulu, precum si conditiuniloru din contractulu incheiatu cu architectulu;

b) cà sub decursulu lucràrii s'a arètatu necesitatea unoru reparaturi cu abatere dela preliminarierulu de dto 20/6 1886;

c) cà in acelasi timpu s'a arètatu, cà unele lucràri prevediuete in numitulu preliminarieru potu remànea deocamdata neesecutate;

d) cà socotél'a adaptàriloru si a reparaturiloru se presenta acum astfeliu:

1. sum'a cheltueliloru acordate pe bas'a preliminarierulu de dto 22/6 1885	9459 fl. 83 cr.
2. sum'a cheltueliloru acordate pe bas'a preliminarierulu de dto 20/6 1886 pentru plus-lucràri, dupa detragerea 10%	726 fl. 75 cr.
3. sum'a rectificata a cheltueliloru pentru plus-lucràri conformu cu socotél'a de dto 19/2 a. c.	3142 fl. 16 cr.
	<u>la olalta 13,328 fl. 74 cr.</u>

Din acésta se subtrage:

1. sum'a rectificata pentru minus-lucràri	1357 fl. 11 cr.
2. detragerea pentru pórtá 25 fl. — cr. 1382 „ 11 „	
Sum'a efectiva e astfelu	11946 fl. 63 cr.

e) se arata mai departe, cà s'au dificultatu cele 4 petrii proptitóre de sub pórtá, din caus'a scurtimei loru, avèndu architectulu a le inlocuít prin alte mai lungi;

in fine asterne comissiunea particularulu inginerulu dlu O. Müss pentru revisiunea preliminarierulu, colaudare etc. cu 100 fl. si propune, ér comitetulu decide: (Ex Nr. 413/1886).

— Sè se liquideze si plátésca architectulu sum'a efectiva cu 11946 fl. 63 cr. cu aceea, cá se fie deobligatu a inlocuít petrile dificultate de sub pórtá prin altele corespundietóre; de asemenea sè se liquideze si plátésca si dlui ingineriu O. Müss particularulu cu 100 fl. v. a.

Nr. 58. Comissiunea esmisa in afacerea zidirei scolare in urm'a insarcinarii primite la 1/1 a. c. Nr. 412/12 1886, de a face propuneri motivate cu privire la cererea directiunei scolare de fete de dto 26/12 1886 de a se face dela pórt'a

casei din spre strad'a morii până la portalulu edificiului scolaru o cale bătuta, arata, că cercetându a aflatu, că susnumit'a cerere a directiunei e pe deplinu motivata si că, de ôrece afacerea s'a doveditu a fi fôrte urgenta, comisiunea a si dispusu efeptuirea unei căi corespundietóre la locul cerutu de directiunea scolara, ér socotelele le va aterne dupa ce se va fi terminatu lucrarea. (Ex Nr. 412/1886).

— Spre sciintia.

Nr. 59. Secretariulu II. continua raportulu in caus'a distribuirei ajutóreloru. Anumitu: La ajutórele de 25 fl. cuprinse in concursulu Nr. 29/1887 sub lit. B. pos. 6 menite pentru 16 invetiacei de meserie, au intratu 45 cereri.

Dintre concurenti sunt 9 mesari, 2 tipografi, 3 pelari, 13 cismari—pantofari, 3 cojocari, 7 fauri, 5 rotari, 1 sticlaru (Kunstschleifer) si 2 croitori.

Avendu in vedere feliulu meseriei, cualificatiunea si sporulu in meseri'a incepúta, cele 16 ajutóre se votéza invetiaceiloru:

1. Aureliu Popu din Caticau comitatulu Solnocu-Dobac'a, pantofaru in Gherl'a.
2. Ioan Popu din Catielulu român, comitatulu Sela-giului, pantofaru in Simleulu-Silvaniei.
3. Matheiu I. Jig'a din Beclénu comitatulu Fagarasiului, mesariu in Sibiiu.
4. Liviu Crisanu din Cigmàu, comitatulu Hunedórei, tipografu in Orestia.
5. Vasiliu Buteanu din Siomcut'a mare, comitatulu Sarmarului, pelariu in Siomcut'a mare.
6. Nicolau Colceriu din Vadu comitatulu Fagarasiului cismariu in Fagarasiu.
7. Iuliu Popu din Muresiu-Decea comitatulu Albei inferióre, fauru in Sz. Ujfalu.
8. Ioan Turcu din Siulumbergu comitatulu Ternavei-mari rotariu in Agnit'a.
9. Ioan Ogoreanu din Vestemu comitatulu Sibiiului, fauru in Resinariu.
10. Nicolau Celegradeanu din Hatiegu comitatulu Hunedórei, fauru in Hatiegu.
11. George Rusu din Talmacelu comitatulu Sibiiului mesariu in Sibiiu.
12. Paulu Jurc'a din Revasielu comitatulu Ternavei-mari, croitoriu in Sibiiu.
13. Pamfiliu Musi'a din Câmpeni, comitatulu Turd'a-Ariesiu masaru in Brasiovu.
14. Nicolau Par'a din Zoltanu, comitatulu Ternavei-mari, cismariu in Brasiovu.
15. Romulu Lang'a din Sierpeni, comitatulu Fagarsiului, masariu in Brasiovu.
16. Petru Câmpeanu din Sicic'a-mare, comitatulu Ternavei-mari, pantofariu in Sibiiu.

Se însémna, că invetiaceiloru Ioan Popu (Nr. 2) si Pamfiliu Musia (Nr. 13) li se voru liberá ajutórele conferite numai dupa-ce isi voru presentá — supletorice — contractele incheiate cu maestrui respectiv.

Aceste stipendii se lasa in folosirea eleviloru până cându voru esi sodali, daca voru dovedí progresu indestulitoriu si portare morala buna.

Sibiiu d. u. s.

Iacobu Bolog'a m. p.,
Vice-pres.

Dr. I. Crisanu m. p.,
secretariu.

Autenticarea acestui procesu verbale se increde dloru Popescu, Cosm'a, Harsianu.

S'a cetitu si autenticatu.

Sibiiu, in 13 Aprilie 1887.

Popescu m. p. P. Cosm'a m. p. B. P. de Harsianu m. p.

Imnu si Oda

dedicate Présântiei Sale Parintelui Episcopu alu Caransebesiului Ioanu Popasu la iubileul seu sacerdotalu de 50 ani, 9 Martie 1887. De Zacharia Boiu jun. (Musica de G. Dim'a).

IMN.

Sânt'a di de serbatóre!
Se cântamu si se strigamu,
Si c'unu sufletu si c'o gura,
Pre pastorulu se'lu laudamu.
Care turma risipita
De prin munti o aduná,
Sub toiagulu mântuirei,
La viétia o chiemá.

Corulu Copiiloru.

Pastorulu se traiasca ani multi in fericire,
Si oile si miei se-i pasca in iubire!
Cântarea nóstra sbóra la ceriuri pentru El,
Iubeace, bunu parinte, poporulu tinerelu!

Eata templulu in ruine
Se redic', — unu Nou-Sionu,
Si cuvântulu, ce da viétia,
Ér resuna din amvonu!

Éta musele suave,
Cari lumina o iubescu,
Pe-a Banatului verdi pláuri,
Vesele se regasescu!

Corulu barbatiloru:

Pastorulu se traiasca ani multi in fericire!
Cuvântulu lui petrunde la cerului marire,
Renascere implóra la unu poporu barbatu,
A Romei vitia mare, sadita in Banatu.

Jumetatea unui secolu
Domnului Tu ai servitu,
Si credinti'a stramosiasca
N'entinata o ai pazitu.

Veselesce-te, saltédia,
Ca celu Simeonu betránu,
Cându cuprinse mântuirea,
Ce-i trimise alu seu stapánu!

Corulu betrániloru:

Pastorulu se traiasca ani multi in fericire,
A munciei sale frupte se guste 'n adumbrire!
Cu vârsta numai este între betráni Ioanu.
Daru sufletu-i e tineru, e sufletu de Român.

Corurile intrunite:

Pastorulu se traiasca ani multi in fericire!
Cu turm'un trupu si unu sufletu, iubire si iubire!
Unu secolu, o Ioane, plinésca cursulu Teu,
Prin faptele luminei marindu pre Dumnedieu!

ODA.

I.

Colo 'n Ardélu la médiadi
S'oglinđa maieştósa
A Témpei frunte de granitu
In Bárs'a undulósa;
Acolo unu picioru de rainu,
Brasióvulu se estinde,
O mica lume de frumseti
In sinulu seu cuprinde.

Acolo daru la anulu opt
In lume puse pasulu
Unu pruncu de bunu parinti crestini,
Numitu **Ioanu Popasulu**.
Baiatulul cresce incetisióru,
Cum cresce in munti stejjarulu
Daru cresce siguru si frumosu
Cu vèrsta si cu darulu.

Acusi, acusi a terminatu
Cu cartea románésca,
Si trece in sboru la cea mai grea
Nemtiésca si grecésca.
Deja cetesce apostolulu
Si cãnta in psaltichie,
Si spune predicã de rostu,
Minune: ce o se fie?

Dar anii de auru trecu sburãndu
Copilulu este june,
Si la apusu sciint'ã sa
Alérã s'o 'ncunune,
Da, ca albin'a prin câmpii
Saltãndu din flóre in flóre,
Aduna in sufletu primitóru
A muselóru odóre.

Si cându re'ntórce ca barbatu
La vatrã parintésca,
Biseric'a c'unu lungu suspinu
Ilu chiama s'o 'servésca.
Cãci vai! sirmana protragea
Viét'ã sa in sclavie
Sub sarcini, lipse, umiliri,
Nici mórtã, dar nici vie.

Vai, stéua ei la resaritu
S'a fostu ascunsu in cétia,
Ba insusi sórele, pareã,
Smolise a sa fatia,
Cãci nóptea, nóptea cea mai grea,
Abisulu suferintii.
E, careã tine p'unu popóru
In jugulu nesciintiei!

Elu n'are d'albe serbatori,
Cari sufletulu avéntã,
Ci imbrãncesce sub poveri,
Si blastema, nu cãntã.
Si jugulu greu si totu mai greu,
Ce ilu impunu tirãnii,
I-lu moscenescu din nému in nému
Fii si nepoti — sirmanii!

Pan'colo susu, unde s'aruncu
Ai lumiei sorti in urne,
De lume mai presusu — se facu
Consilii — adénci, nocturne;
Si tatalu Sãntu, care-a creatu.
Pe omu la libertate,
Deslégã jugulu c'unu cuvèntu
De gratii nesecate.

II.

Éta ceriulu se 'nserina, si d'odata se ivesce
O pleiada d'albe stele, ce vederile-ti rapesce!
Ele crescu si crescu in flacari, cá diamantii straluciti
In corón'a unui rege; toti, ce'i vedu, remãnu uimiti.

Si cá stéua din legenda sacra, ce pe Magi conduse
La alu mântuirei léganu, si apoi numai apuse,
Astfelu sta pleiada nóstra in splendóre neclintitu,
Unde siedu nepotii Romei, transplantati la resaritu.

Laurianu, Cipariu scrutédia ale limbei vechi isvóre,
Maiórescu cauta fratii risipiti printre popóre;
Baritiu mintile destépta, ér Barnuti celu chibzuitu
Ale dreptului origini chiar in fire le-a gasitu;

Muresianu lovesce lir'a, si din stãnci in stãnci Carpatii
Intrunescu din patru unghiuri pe toti fratii, 'nstreinatii
Éra Tu, parinte bune, cu alu crucei viu cuvèntu
Chemi popóru la 'naltime si'lu ridici dela pamèntu.

Eliadu si Lazaru salta p'ale nemurirei plãiuri;
Sincai, Maióru cu dulcétia recunoscú a Vóstre graiuri;
De acumu nu mai é téma, cá romãnnulu va peri,
Cãndu din nému in nému, o Dómne, si trimiþi astfelu de fii!

Románimea se destépta. Cumu sculase Salvatoriulu
Pe prietenulu seu Lazaru, in uimire stãndu popóru,
Vocea Vóstr'o chiam'afara din mormèntulu secularu,
Intru care o þinuse unu destinu amaru, amaru.

Si precumu dup'o manósa plóie pajisteã inverdiesce,
Si câmpi'a si colin'a infloresce si 'nrodesce.
Prindi si tu, o fii'a Romei, a viã si a lucrã,
Alta sórte 'ntre popóre, déma tie, a'ti crea.

Templele resunu d'odata de strabuna melodie,
Tonu cu tonu se 'ngeminédia intr'o dulce armonie;
Toti, ce-audu cãntarea nouã, stau, asculta, se uimescu,
„Céstã'i nati'a 'n cadere? cestã'i némulu romãnescu?”

Scólele se'naltia siruri, ele, sacrele focare,
Unde ardu, cá foculu **Vestei**, candeléle secolare,
Cã se nu se mai re'ntórca nópti cá cele din trecutu,
Si pamèntulu se'lu innece alu sclaviei idólu mutu.

Éra Tu, fiulu luminei, fortiele nuindu spre bine,
Ai ziditu unu faru puternicu diu'a, nóptea se lumine;
De departe caletóriuulu vede foculu lui doritu,
Cãci din Bárs'a pâna'n Tis'a sémanu siesi n'a gasitu!

Si cându proni'a cerésca in noianulu gratiei sale,
Ne trimise meteorulu, stele a 'ntruni cu stele,
Pe pastóriuulu celu mai mare, pe **gigantele Andreiu**,
Tu ai fostu din cei mai intimi, mai probati campioni ai sei.

Bucura-Te dar si salta o betràne venerate,
Cãci I-ti vedi cu 'mbelsiugare astadi holdele 'nspicate;
A popóruului iubire o-ai purtatú in peptulu Teu,
Si iubire pe iubire elu I-ti dà din sinulu seu.

III.

O Caransebesiu, care 'n ruine
Plãnesi de secolu nemãngaiatu,
Cãci ale tale dile senine
Nori grei si negri le-au fostu curmatu:

Tu, bietu orfane, fãra mama
Prin usi streine mila cereai,
Si nime in lume nu-ti tinea séma
Si se-ti pleci capulu locu nu aveai;

O Caransebesiu, ruga-ti cu jale
La inaltime a strabatutu. —
Termin' acuma plãnesele Tale,
Diu'a de gratii Ti-a aparutu!

Éta barbatulu vine la Tine,
Care se curme lungu-Ti suspinu,
Blãndu si puternicu, cum se cuvine,
Celui ce ceriulu i-a datu destinu.

Éta pastóriuulu, din pribegire
Pe ai sei umeri Te-a adunatu,
Cu a sa viétia din amortire
Sufletu din sufletu Ti-a insufiatu!

Radi'a luminei se respãndesce
Preste-ale tale mãndre câmpii;
Templulu se 'naltia, cruceã lucece, —
Intru acéstã vei birui!

Fii Tei cãntã érba si frundia,
Cã turturéua cuibu 'si au aflatu;
N'au se mai piara, n'au se s'ascundia,
Au unu parinte adeveratu!

O Caransebesiu, Tu din ruine,
Astadi alu nostru veselú Sionu,
Susu, Te gãtesce, cumu sci mai bine,
'Naltia la ceriuri versu multisonu!

Alu Teu parinte astadi plinesce
Unu semisecolu Domnului seu;
Vina, grabesce, adu-i fiesce
Adu-i tributulu simtului Teu!

Multi ani **Ioanu**, dar se ne traiasca
Rugile nóstre umile sbóru:
Secolulu, Dómne dà se'lu plinesca
Totu un'a turma si unu pastóriu!

„Fóia diecesana.“

Scól'a superióra de fetitie din Sibiiu.

(Continuare din Nr. 5—6)

Transportu din Nr. 5—6: 6884 fl. 98 cr., 200 fl. in obligatiuni, 932 fl. 43 cr. in libelu de depuneri.

În decursulu lunei Martie si Aprile 1887 a mai intratu in favorulu scólei civile de fete unu daru dela institutul de creditu si economii „Albina“ din Sibiiu 600 fl.

Pe list'a Nr. 2 (Colectoru Dlu Parteniu Cosm'a, directoru la „Albina.“) dela Domnulu Dr. George Secosianu, medicu in Roman in Romãni'a 200 fl. A mai daruitu in urm'a apelului Domnulu Gligóru Mateiu, comerciantu in Sibiiu 50 fl.

Pe list'a Nr. 3 (Colectoru Dl Parteniu Cosm'a directoru al institutului „Albin'a“) dela Domnulu Ioanu Hentescu, profesoru in Buzeu, sum'a de 50 fl.

Sum'a totalã 7734 fl. 98 cr.; in obligatiuni 200 fl.; in libele de depuneri 932 fl. 43 cr.

Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romãna si cultur'a popóruului romãnu.